

"DIRVA" (THE FIELD)
Lithuanian Weekly
Published every Friday in Cleveland by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio
MANAGING EDITOR—K. S. KARPIUS
Entered at Second-Class matter December
6th, 1915, at the Post Office of Cleveland, O.,
under the Act of March 3, 1879.

The only Lithuanian Newspaper Published in Ohio, reaching a very large Majority of the 80,000
Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

"DIRVA" (THE FIELD)
Savaitinis Laikraštis
Vienatinis Lietuvių Laikraštis Ohio Valst.
Išleidžia Penktadieniais Clevelande
Ohio Lietuvių Spaudos B-vė
Metinė Prenumerata: \$2.00
Suvienytose Valstijose 2.00
Kanadoje ir Meksikoje 2.00
Lietuvoje ir kitose šalyse 3.00
D I R V A
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

No. 42

CLEVELAND, OHIO

PENKTADIENIS. SPALIŲ-OCT. 16, 1936

KAINA 5c

47

21st YEAR (21-mi Metai)

Maskva Nori Gel- bėt Madrido Kairiųjų Valdžiai

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

BIZNIAI EINA GERAI

Washington. — Suvienytų Valstijų Vaizbos Butas skelbia kad blogumas kokis buvo šalį užgulus prieš porą metų, vietomis visai išnyko, o vietomis dar liko j mažų žymių.

Sako, septyni milijonai darbininkų gryzo į darbus nuo to kai bedarbė buvo pasiekus aukščiausią laipsnį.

Ukininkų padėtis taipgi žymiai pagerėjo, tai ir jie padidino bižnius pirkdami sau reikmenis. Pardavimai į ukiškas sritis padaugėjo 60 nuoš.

Clevelande, surinktomis žiniomis iš 1,300 pažymesnių komercinių ir industriinių įstaigų, pasirodo kad Rugsėjo mėnesį jose dirbo 20,000 darbininkų daugiau negu tą patį mėnesį 1935 metais. Viso pereitą mėnesį tose įstaigose dirbo 212,375 darbininkų, pernai gi 193,622. Metalų išdirbystė darbininkų skaičius ypač žymiai pakilo.

Plieno darbai šios savaitės pradžioje, bendrai, dirbo su 76 nuoš. normalio—taigi vėl keliais punktais pakilo.

Industrial Rayon korporacija, kuri turi dirbtinio šilko išdirbystes Clevelande, tuoj pradės statydinti kitą didelę dirbtuvę, kuri kaštus į \$10,000,000, arti Painesville, O. Joje bus darbo del 800 iki 900 darbininkų.

General Electric Co. pasiryžus padidinti savo 40,000 darbininkų algas po 10 nuoš.. Ta kompanija turi savo centrą Schenectady, N. Y. Kituose miestuose turi skyrius.

Clevelande jai dirba arti 5,500 darbininkų.

AUDROJE ŽUVO
APIE 400 ŽMONIŲ
Manila. — Filipinų salas perslāvė smarki jurų audra, kurioje žuvo 408 žmonės ir dar apie 600 nesurandama. Vienoje kasykloj vandenių užklupus prigėrė 150 darbininkų.

Padaryta dideli nuostoliai.

REIKALAUJA BLO- KADOS PORTU- GALIJA

Londonas, Spalių 14 d. — Sovietų Rusija pareikalavo kitų valstybių tuoj imti žygių sulaukyti teikimą pagalbos Ispanijos tautininkams.

Sis sovietų žygis yra lyg ir didinimas Europos taikos suirutės. Rusija įtaria kad visokia pagalba Ispanijos sukilėliams ateina per Portugaliją, o į Portugaliją fašistinės valstybės atvežą visokią karo medegą. Maskva reikalauja kad Anglijos ir Prancūzijos kariški laivai užblokuotų kitų šalių laivams kelius į Portugaliją.

Sis Maskvos žygis yra ne kas daugiau kaip pačių sovietų noras kištis ir gelbėti Ispanijos raudonąją vyriausybę, kurią tautininkai baigia iš Madrido išvysti. Maskvos carai tikėjosi kad Ispanija bus pirmutinė po Rusijos šalis pasidaryti komunistiška, o dabar tautinės jėgos baigia visą raudonumą išnaikinti.

Jeigu Maskvos reikalavimo kitos šalys nepildys, ji turės pasiteisinimą lysti ir teikti pagalbą kairiesiems.

ITALAS VAZIAVO 300 MYLIŲ GREITUMU

Long Island, N. Y. — Spalių 12 d. čia įvyko automobilių lenktynės labai išvingiuotu keliu. Laimėjo Italas Tazio Nuvolari, iš Modenos, kuris zvimbė po 300 mylių į valandą greitumu. Šioms lengtynėms buvo duota George Vanderbilt taurė. Žiurėtojų buvo apie 60,000.

AUTOMOBILIAIS UŽ- MUŠTA 119

Praeitą sekmadienį visoje šalyje, kiek surinkta žinios, automobilių nelaimėse žuvo 119 žmonių.

NUZUDĘ MEILUŽI

Kenosha, Wis. — Viena jauna, 21 m. amžiaus gyvenančė palaikė santykius su dviem vyrais. Kuomet senesnysis jos meilužis, pavado apimtas, pasakė apskūsiąs ją antram, jaunesniam vyrui, moteris taip ant jo išėjo kad išsitraukė senos revolverį jį nušovė. Ji sulaikyta.

ISPANŲ RAUDONIE- JI VĖL SMARKIAI SUMUŠTI

Gibraltaras, Spalių 15. — Tautininkai visu smarkumu puolę šiandien taip sumušė raudonuosius vakariname fronte prie Madrido, kad valdžios ruošas prieš sukilėlius atsispyrimas virto betvarkiu raudonųjų bėgimu atgal.

Nusigandę kad tautininkai gali tuoj atsirasti prie Madrido vartų, miesto gynėjai skubiai ėmė kasti aplink miestą.

Išrodo kad bent valandą valdžiai gali būti užkirsta geležinkelio ir automobilių susisiekimas su rytiniu Ispanijos pajuriu.

Burgos, Spalių 14 d. — Ispanijos sukilėliai dasimūse artyn Madrido ir viename fronte priėjo iki 14 mylių atstumo nuo Madrido.

Madrido apilinkėse kairieji griebėsi daryti visokių susistiprinimus ir apsikąs žemėse laukti ateinančių tautininkų. Tikima ilgo apgulimo ir sunkių kovų.

Tautininkų pulkai pradėjo susiartinti prie Cebrosos ir San Martin, labiau apsupdami kairiųjų ginamą sostinę.

Poroje vietų raudonieji pastumėję sukilėlius šiek tiek atgal. Ši jie skelbia kaip didžiausį laimėjimą, sustiprinimui savųjų dvasios.

Tautininkai ruošiasi visais budais pulti Madridą. Madrido raudonieji visą savo viltį išsigelbėjimui deda į galimą pagalbą iš Maskvos.

Prie Ovideo susirinkę didelės kariūmenės abiejose pusėse. Tą miestą užėmę sukilėliai kelios dienos atgal, bet raudonieji vėl jį apspito.

Prancūzijos komunistai pradėjo rengti demonstra-

PRANCUZAI TAUTI- NINKAI BRUZDA

Paryžius. — Prancūzijoje komunistai pradėjo dėti pastangas priversti socialistišką vyriausybę gelbėti Madrido socialistams prieš tautininkus.

Paryžiaus tautininkai irgi nesnaudžia. Jų vadai, Pulk. De La Roque stiprina savo sekėjų eiles kovai prieš galimą raudonųjų pasikėsinimą sukelti Prancūzijoje revoliuciją. Maskva to labai pageidauja — Maskvai būtų labai smagu matyti Ispanijos ir Prancūzijos raudonuosius įvedant pietvakarinėje Europoje sovietus.

Prancūzijos tautininkai pasiryžę prie to niekada neprireisti.

PAILGINO VALANDAS
Roma. — Mussolini išleido įsakymą visose 1,200 išdirbystėse surištose su karo reikmenų gaminiu, darbininkams dirbti po 60 valandų į savaitę, padauginimui gamybos.

FORDAS UŽ LANDONĄ

Detroit. — Automobilių išdirbėjas Ford šiose dienose viešai ir atvirai išėjo už Landoną į prezidentus. Landon lankėsi Detroite ir viešėjo pas Fordą.

12 Japonų užmušta. — Susirėmimuose su Kinų banditais praeitą savaitę paskirose Mančukuo dalyse užmušta 12 Japonų kareivių.

cijas Reino parubežyje ir daryti visokių įžeidinėjimų Hitleriui ir Vokiečiams. Sakoma jie tai darė pakurstyti iš Maskvos, sukelti kivičius Prancūzijos su Vokietija, tikslu pagelbėti Ispanijos raudoniesiems.

Prancūzijos vyriausybė galiaus sulaikė savo raudonųjų kvailiojimą.

NUSTATĖ TARPTAU- TINI PAGRINDĄ APIVARTAI

Washington. — Suvienytų Valstijų išdo sekretorius pranešė kad įvyko susitarimas tarp šios šalies, Anglijos ir Prancūzijos, ir nustatyta "naujas aukso pagrindas" pinigams, kuris užkirs kelią pinigų spekuliantams ir neleis valiutos kainai nupuldyti.

Tos trys šalys sutarė apsisiekti aukso už savo piniginius pinigus. Ton sutartin gali įstoti ir kitos šalys, kurios tik nori.

Ši sutartis dolario vertės nepakeičia.

RADO MOTERS KOJAS

Weymouth, Mass. — Suradus Bostono uoste vandenį moteriškas kojas ir pažinus kad jos priklausė 41 metų amžiaus našlei, griebtasi jieskoti ir viso jos lavono ir sekti kaltininkų kurie būtų ją nužudę.

TRAUKINIO NELAI- MĖJE ŽUVO 40

Bogota, Kolombija, Pietų Amerika. — Traukiniui važant kareivius per kalnus, vienas vagonas atsiliejęs ir atbulas bėges nukrito į pakrantę. 40 kareivių užmušta, 42 sužeista.

Naujas Rupestis

Dr. Henry Norris Russell, Smithsonian Instituto mokslininkas, užtraukė kitą rupestį žmonijai: jis sako kad ant mūsų žemės skritulio gali išnykti kvėpavimui reikalingas oras per rudijimą geležies užsilaikančios akmenyse, ir visa gyvyja ant mūsų planetos prisieis išmirti. Tačiau tam jis duoda gana laiko: oras neišnyks per bilijoną metų.

NUZUDĘ ŠEIMA IR 23 KARVES

Amasa, Mich. — George Oja, 23 metų, išėjęs iš kantrybės del menkos savo sveikatos, nužudė savo tėvą, motiną, seserį, sudegino tvartę 23 melžiamas karves, ir pats nusišovė.

8 BILIJONAI DOLARIŲ GĖRIMAMS

Chicago. — Apskaičiuojama kad Suv. Valstijų gyventojai nuo prohibicijos pabaigos praleido alkoholiniams gėrimams \$8,050,000,000. Sako, nuo sugrąžinimo alaus ir degtinės, visoje šalyje išgeriama už \$6,708,000 per dieną. Tą sumą išdalinus išeina kad kiekviena šeima per metus išgeria už \$259.85.

ATMETĖ MOTERŲ ALGŲ NUOSTATĄ

Washington. — Atmetęs moterų mokesčius už darbą minimum nustatymą New Yorko valstijoje, šiose dienose aukščiausias teismas atsisakė tą bylą persvarstyti iš naujo.

Lietuvos Litas Lieka Stiprus

Lietuvos Aukso Fondas Yra toks Didelis kokio Niekad Nėra Buvę

Kaunas. — Lietuvos vyriausybės organas "Lietuvos Aukso" Rugsėjo 29 d. patalpino gana nuodugnų apibūdinimą del ko turėjo būti nuvertintas Prancūzijos frankas, apie Lietuvos lito tovi šitaip pastebi:

"Lietuvos Banko aukso fondas yra tiek didelis kaip dar niekad.

"Pernai įvesta devizų prekybos kontrolė ir jos aparatas yra pakankamai lankstus ir išdirbė nieku nepagrįstai vidaus spekuliacijai keliui užkirsti. Užsieninės arba tarptautinės spekuliacijos mums aplamai nėra ko bijoti del tos menkos priežasties kad mes neturime nei vieno vertybinio popieriaus kuris būtų tarptautinės spekuliacijos objektu ir kurio kursą išlaikyti mums reikėtų rūpintis. Kainos yra pradėjusios kilti, ir mūsų kainų tvarkytojui tenka rūpintis ne kainų pastovumą išlaikyti, bet jų nepagrįstą kilimą tramdyti. Pastebima ir darbo al-

gos kilimo tendencija. Net žemės ūkio produktų kainos, kurias reikėjo palaikyti, dabartiniu metu laisvoje rinkoje siekia arba net ir praška nustatytų minimalių kainų riba.

"Mūsų eksportas kaip tarnavo taip ir ateityje gaus tarnauti reikalingam importui bei kitiems butiniams užsienių mokėjimams. Taigi, šiomis aplinkybėmis jokios ekonominės naudos iš lito nuvertinimo negalėtų būti, o suirutės ir naujų sutrukimų iškiltų nemaža. Pagaliau ir valstybės iždai, kai biudžetas subalansuojamas paprastomis pajamomis arba ankstesnių metų biudžetų likučiais, nėra reikalo vartoti rizikingų ir abejotinų priemonių.

"Šiomis aplinkybėmis vyriausybės ir Lietuvos Banko vadovybės pareikštas lito pastovumo išlaikymas yra ne tik galimas bet ir vieninteliai ekonomiškai prasmingas esmėje sveiko Lietuvos ūkio finansų politikos pasireiškimas."

DIDELIS PABALTIJŲ TAUTŲ KONGRESAS KAUNE

Kaunas. — Baltijos tautos — Lietuviai, Latviai ir Estai — tarpusavio bendradarbiavimo ir vieningumo obalsį iškėlė jau pačiais pirmais nepriklausomo gyvenimo metais. Pamažu visuose trijuose kraštuose šis šukis apėmė vis platesnius visuomenės sluoksnius.

Šią darbą aukštai įvertino ir Pabaltijo valstybių vyrai, kurie po kelių metų bandymo pagaliau 1934 metais Rugsėjo 12 d. Genevoje pasirašė Baltijos santarvės aktą. Nuo to laiko šių trijų tautų vieningas darbas įgavo daug platesnį ir gilesnį turinį, kuris paskutiniaisiais metais jau dažnai išsilyja į Baltijos tautų vieningumo manifestaciją.

Tokia graži manifestacija, pavadinta Baltijos Tautų Vienybės Kongresu, buvo Rugsėjo 20—21 Kaune. Tai buvo jau antras Lietuvių-Latvių-Estų vienybės kongresas, nes pirmutinis buvo 1934 metais Rygoje. Į dabartinį kongresą iš Latvijos ir Estijos atvažiavo po keliasdešimt atstovų. Juo gyvai domėjosi ne tik Latvijos ir Estijos visuomenės, bet ir jį reikiamo dėmesio kreipė ir viešojo Europos nuomonė.

Antrą Baltijos Tautų Vienybės Kongresą Kaune atidarė Baltijos Bendradarbiavimo biuro pirmininkas, Kauno miesto burmistras Antanas Meikys. Sugrojus Lietuvos, Latvijos ir Estijos himnus, kongresas išklausė daugybę gautų gražių sveikinimų. Pirmiausia kongresą telegramu pasveikino A. Smetona, ministeris pirmininkas Tubelis, ir sekė eilė kitų sveikinimų.

Po referatų, kuriuos skaitė svarbūs asmenys, kongresas priėmė nutarimą, kuriame konstatavo kad paskutiniaisiais metais Baltijos tautos parodė įtikinantį nuosirdaus ir taikaus bendradarbiavimo pavyzdį tarpusavyje ir su kitomis

tautomis. Norėdamas ir toliau eiti šiuo bendradarbiavimo keliu, Baltijos tautos turi dėti visas pastangas tarpusavio bendradarbiavimui ir santikiavimui plėsti bei gilinti visose valstybinio, kultūrinio ir ekonominio gyvenimo srityse. Ypač kreiptinas dėmesis į priaugančią kartą, kuri turėtų būti perauklėta taip kad su didesne energija testų taip sekmingai pradėtą Baltijos valstybių susiartinimo darbą.

Šį nutarimą kongresas priėmė su didėlemis ovacijomis. Baigiantis kongresui, Latvijos ir Estijos delegacijų vadovai padėkojo Lietuvos valstybei ir visuomenei už parodytą svetingumą bei nuosirdumą jiems viešint artimame krašte. Po kongreso, jo dalyviai Latvijos ir Estijos aplankė Vytauto Didžiojo Muziejų, kitas Lietuvos kulturines, meno bei mokslo įstaigas. Pasinaudodami šia proga, svečiai apsilankė gražesnėse bei žymesnėse Lietuvos vietose. Tėb.

DOVANOJO BAUS- MES 11 UKININ- KŲ

Kaunas. — Valstybės Prezidentas Rugsėjo 28 d. malonės aktu dovanojo baudmes karių teismų nuteistiems: Vitoldui Šeškaičiui, Antanui Studinskui, Vincui Juozevičiui, Juozui Češkevičiui, Antanui Gudeliauskui, Albinui Buzui, Anicetui Sruoginiui, Simui Kavaliauskui, Juozui Bukleriui, Pranui Pečkui ir Zigmui Zurlui.

Jie buvo nuteisti įvairiomis nuo 6 mėnesių paprasto kalėjimo iki 3 metų sunkių darbų kalėjimo baudmėmis už dalyvavimą Suvalkijos ukininkų riaušėse. "L.A."

TEN KUR NEMUNAS BANGUOJA TARP KALNŲ, LAN-
KŲ... Gražus didžiausias Lietuvos upės Nemuno vaizdas ties Balbieriškio. Tokiais puošniais vaizdais yra išdabintos visos Nemuno pakrantės. Jos žavina kiekvieną kuris tik gauna Nemuno krantus pamatyti. Tėb.

PITTSBURGH PADANGĖ

McNAIR NORI SAVO VIETOS ATGAL

Pittsburgho buvęs mayoras McNair, kuris prieš savaitę laiko įsikūrus prieš savo politinius oponentus miesto taryboje, atsistatydino iš vietos, šiose dienose vėl kreipėsi laisvą miesto tarybą, atsaikdamas savo rezignaciją ir prašydamas priimti atgal. Jo pareigas paimęs Scully atsakė jam vietą gražinti.

11 UŽMUSTA

Praeitį sekmadienį Pensylvanijoje automobilių nelaimėse žuvo 11 žmonių, iš jų 7 buvo vakarinėje valstyje. Nuo pradžios metų iki šiolie Pittsburghe automobilių užmusta 103, Allegheny apskrityje 129, kartu 232.

MIRTINUMAS PENNSYLVANIJOJE SUMAŽĖJO

Harrisburg, Pa. — Žmonių surašo biuras prie Valstijos Sveikatos Departamento skelbia savo surinktas žinias iš praėjusių 30 metų, liečiančias žmonių sveikatos stovį. Pasirodo kad šiais laikais sveikatingumas stovi daug aukščiau negu 30 metų atgal: dabar gimę kūdikis turi daug daugiau progų išlikti gyvas negu tu, kuris jo motina kuomet buvo jo amžiaus. Kūdikų mirtinumas nepaprastai sumažėjo.

Rauplės ir mirtis nuo jų tapo visai išnaikinta iš mirtinumo užrašų, nes praeitį trijų metų bėgyje nei vienas asmuo nemirė nuo tos senųjų baisios ligos.

Difterija nugalėta irgi iki nereikšmingumo, nes 1935 metų bėgyje mirė nuo difterijos buvo 1.6 nuo 100,000 gyventojų, kuomet 1906 metais buvo po 43.1.

1935 metais mažiau mirčių buvo nuo difterijos negu nuo tymų, skarlatinos ir krioklio. Bet ir nuo šių negyvenusių mirčių skaičius per praeitus dešimt metų ėjo žemyn.

Padaręta pažanga nugalėjime daugelio buvusių baidžių ligų, kurių viena pažymiausia buvo džiova. Per 30 metų pastangų, mirtys nuo visų šios ligos formų tapo sumažintos 59-niais nuošimčiais.

Džiova kitados užėmė pirmą vietą valstijos mirčių skaičiavimu. Dabar ji nustumta į aštą vietą.

Didelis laimėjimas pasiektas kovoje su tyfoidu. 1906 metais nuo tos ligos mirė po 54.8 arba viso 3,917 žmonių. 1935 metais mirė viso tik 76 žmonės.

Iš kitos pusės, pasirodo kad širdies ligos ir vėžys yra didžiausios mirčių priežastys. Nuo širdies ligos miršta vienas iš keturių. Tos mirtys daugiausia apsirėškia pas žmonis virš 45 metų amžiaus.

Užliejamas krauju smegenų, nephritas, appendicitas, diabetas ir automobilių nelaimės yra didėjančios mirčių priežastys.

Svarbu patvirtinti ir gimimų skaičių. 1909 metais valstijoje buvo 7,142,000 gyventojų, gyvų gimimų buvo užregistruota 167,265, arba po 23.4 nuo 1000 gyventojų. Spėjama kad buvo dar 17,000 gimimų kurie tais metais liko užregistruoti.

1935 metais Pensylvanijoje gyventojų buvo 9,861,000, gimimų (gyvų) užregistruota

Kaip tapti Suv. Valstijų Piličiu

"Dirvos" knygynas turi naudingą knygėlę tiems kurie nori apsipažinti su Amerikos pilietybės klausimais kurie reikalingi žinoti norint tapti Suvienytų Valstijų piličiu.

Kaina 25 centai.

6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio

SENATVĖS PENSIJA

Daugelis senstiančių, ir bendrai visi kiti darbininkai pradeda rūpintis kokių būdų veiks senatvės pensijos.

Senatvės pensijų fondas bus auginamas pradėdamas nuo dabar, taip kad žmogus kuris dabar yra 20 metų amžiaus, sulaukęs 65 metų amžiaus galės gauti pensijos \$85 i mėnesį.

Kurie dabar jau sulaukė 40 ar 50 metų amžiaus, jie pensijų gaus žymiai mažiau, kuomet sueis jiems 65 metai, negu jaunesnieji asmenys.

Pradėdamas sausio 1 dieną, apie 25 milijonai darbininkų dirbančių įvairiose industrijose ir įvairiose vietose kurios skaito juos savo darbininkais arba tarnautojais, pradės mokėti po 1 nuosimtį savo uždardbio i senatvės pensijų fondą.

Po tiek pat mokės už savo darbininkus ir jų darbdaviai. Pinigai visi eis i Federali Izdardbio senatvės pensijoms, kurios bus pradėtos mokėti 1942 metais tiems kuriems tada sueis 65 metų amžiaus.

Asmenys kurie dabar yra dar 20 metų amžiaus, dirbdami per 45 metus iki 65 metų amžiaus, susiaugins sau fondą gana patogų: kuris uždardbio i \$150 i mėnesį, suėjus 65 metams, pradės gauti pensijos po \$65 i mėnesį. Uždardbio i

iki \$250 i mėnesį, gaus pensijos \$85.00 i mėnesį. 50 metų darbininkas dirbęs dar 15 metų nuo dabar, sulaukęs 65 metų, gaus tik \$35 i mėnesį, jei uždardbio po apie \$150 i mėnesį.

Kurie uždardbio mažiau, gaus mažiau ir pensijų, nes pensijos fondas susidarys iš kiekvieno darbininko uždardbio imamo po 1 nuosimtį, ir po tiek pat iš jo darbdavio.

Kaip su nedarbiniais?

Šis patvarkymas paliečia tik darbininkus, kurie patys augina sau pensijas. Bet kaip su tais kurie nedirba arba nedirbs?

Ir tokiems yra patvarkymas. Valstijos, su federalės valdžios pagalba, įveda pensijas biudiniams seneliams, kurie neturi iš ko gyventi. Tiems, su federalės valdžios prisidėjimu, kaip kuriose valstijose pensijos sieks iki \$50 ir \$60 i mėnesį.

Kiekvienas asmuo kuris dirba kokį nors darbą už algą i dirba nors po vieną dieną kas metai per penkis metus, ir per visuos tuos penkis metus uždardbio \$2000 ar daugiau, turi teisę gauti senatvės pensiją kuomet jam sueis 65 metų amžiaus. Darb-kas.

TORONTO, KANADA

IS BAIMES IR PAVYDO PRADĖJO NET APLINK DAIRYTIS

J. Jakubynas savo korespondencijoje "Naujienu" nr. 225, "Aplink Apsidairius ar Pavyk", lieja gaudžias ašaras iš pavydo kad Toronto Lietuvių parapija gavo darbštų kuniga. Tas socialistiškų korespondentų matyt labai nugalėjo, nes dabartinis kunigas nesiduria joms išnaudoti, kaip kad būdavo išnaudojamas buvęs klebonas Kun. Baronas. Kun. Baronas būdavo leidžia Jakubyno vadovaujamai SLA kuopai nemokamai naudotis parapijos sale.

Toliau, socialistas korespondentas verčia iš pavydo kad i naujo kunigo rengiamas pasilinkimūnimas lankosi didelis skaičius komunistų jaunimo, nežiurint pusėtinai aukštos įžangos. Matyt diktatorėlis Jakubynas labai tuo susigraudė ir pradėjo net aplink dairytis kad naujas klebonas neprisiiliotyti i jo sekėjų.

Negalejamas vargšas nieko pakenkti parapijonams, lieja savo tulžį išvardindamas juos klerikalais, storživiais ir neišsilavinusiais žmonėmis. Labai stebėtina kur tas Jakubynas galėjo pasiekti tokį aukštą išsilavinimą: ar Lietuvis pas ukininkus siudamas kailinius, o gal čia Toronto pas kokį žydą siuvykloje, kad net moka tokį didelį šmeižtų straipsnį i laikraštį parašyti.

As nešu parapijos patriotais, bet kiek patvyrui per ketveris metus gyvendamas Toronte, tai nors ir nėra parapijonų tarpe profesionalų ir baigusiu aukštus mokslus, tačiau savo vidutiniu išsilavinimu ir žmoniškumu labai toli yra pralenkęs Jakubyną ir jo pasekėjus. Be to, parapijonai ir tautiniai nusistatę Lietuviai nesikreipia prie jo i "bendro fronto" prašyti pagalbos sutvarkyti jų reikalus. Jie patys subega susitvarkyti savo parapiją, mokyklą ir tt. Gi tas pats Jakubynas praeitais metais maldavo parapijonų padėti jam įsteigti Toronte Lietuvių kalbos mokyklą. Kadangi parapijonai nei vienam Lietuvui nėra spjovę i akis tai ir jam pagalba suteikė. Tam tikslui buvo suauktas Toronto Lietuvių susirinkimas, kur buvo tartasi mokyklos reikalas.

Diktatorėlis Jakubynas ir jo sekėjai norėjo kad kalbamoji mokykla būtų rengiama SLA kuopos vardu, tačiau diduma rezultiko. Po ilgų diskusijų tapo nutarta įsteigti neprivilinga mokykla, kitaip sakant repartinę, kuriai buvo duota ir vardas, "Toronto Lietuvių kalbos mokykla". Nors tas Jakubynas ir jo sėbrams nepatiko, bet jie buvo priversti sutikti, nes gerai žinojo kad be parapijonų pagalbos negalės mokyklą išlaikyti.

Steigiamos mokyklos toles-

nus reikalus vesti buvo išrinktas tėvų komitetas, kurin pirmininku pateko Jakubynas.

Po to, tėvų komiteto rūpesniu buvo surenkta mokyklos naudai gegužinė, iš kurios pelno gauta \$18.10, mirėta suma buvo sukelta aukomis. Toje gegužinėje parapijonų buvo keliaropių daugiau negu Jakubyno vadovaujamų SLA kuopos narių, nes kuopa turi išviso tik apie 10 narių. Tat reikia pripažinti kad didesnis dalis suaukotų pinigų buvo iš parapijonų.

Kuomet jau buvo gauta iš Draugijos Užsienio Lietuviams Remti mokyklai reikalingos knygos ir numatyta butas, Sausio 12 d. šių metų, parapijos salėje įvyko SLA kuopos susirinkimas. Ta pat dieną neoficialiai buvo šaukiami tėvų susirinkimas, pasitarti kada atidaryti steigiamoji mokykla ir numatyti mokytoja. Tėvų susirinkimas turėjo įvykti toje pačioje salėje apie 4 val. po pietų. Nors tėvų susirinkimas buvo šaukiamas neoficialiai, tačiau atsilankė nemažas skaičius. Tai matydamas, Jakubynas, kuris buvo tėvų komiteto pirmininkas, ir kartu SLA kuopos pirmininkas, tęsė kuopos susirinkimą iki vėlaus vakaro, kad tik pritrūkę kantrybės mokyklos reikalus susirinkę žmonės išsikirstytų.

Matyt taip jo išanksto buvo nusistatyta, ir kuomet salėje paliko vėla tik kuopos nariai, tuoj pirm. Jakubynas atidarė tuoj vadinamą "tėvų susirinkimą", ir tada su savais draugiais nubalsavo taip kaip jam patiko: mokyklą pakrikštijoti SLA kuopos vardu. Jakubynas buvo perspėjamas kad nelaužytu ankščiau įvykusio susirinkimo nutarima, be jis spyrėsi kad mokyklą turinti buti jo valdomos kuopos vardu.

Sužinoję parapijonai apie tokį jo sauvališkumą griežtai nusistatė nerimti tos mokyklos ir neleisti jai savo vaikui.

Po to parapijonai tuojau įsteigė savo mokyklą, kuri ir dabar egzistuoja. Mokyklos vedėju yra p. St. Balčiūnas, ilgus metus mokytojaus pradžios mokyklose Lietuvoje.

Kaslik tur \$18.10 kurie buvo pas mane, kaip mokyklos išdėminką, iš kurių \$5.30 buvo išmokėta reikalingas rengiamos bendros mokyklos. Likusieji \$12.80 norėta pasidalinti pusiau, ar kaip kitaip, kadangi rengiama bendra mokykla su skilo. Tačiau gi SLA kuopos užsišpyrėliai nesutiko ir Jakubynas su Užemeikiu nesidrovėjo del jų kelių dolarių pasigrobimo i savo rankas citi pas advokata ir grąžinti iš kėlimo teismo bylos prieš mane, buk as būdamas SLA kuopos išdėminku pasisavinęs jos pinigų.

Advokatas patyręs kad as turui mokyklos pinigų, o ne

SLA kuopos, kaip jam buvo įkalbėta, ir nieko nedarė. Matydamas Jakubynas manęs tuo nenugąsdina, po keleto dienu patys atvyko pas mane ir prašė duoti nors dalį tų \$12.80, jų mokyklos tuliems kaštams apmokėti. Tada as, pasitaręs su parapijos mokyklos komitetu, daviau Jakubynui \$6.25, nors tokia didelė dalis jiems nepriklausė. Tai buvo parapijonų parodymas savo žmoniškumo, priešingai negu jo bandyta pasielgti, kada bėgo net prie advokatu tikslu visa suma pasigauti. Tokiu būdu jo kuopos mokykla gavo \$11.55, o parapijos tik \$6.55.

Dabar gi Jakubynas, vietoje padėkos, pradėjo per "Nauji" parapijonus šmeižti.

Lai tas buna parapijonams gera pamoka nesidėti daugiau į priejio bendro darbo su tokiomis "šviežuoliais" kaip Jakubynas ir jo "štabas".

M. Dervin.

SLA. PREZIDENTAS BAGOČIUS SUŠIEIDĖ

So. Boston, Mass. — Adv. F. J. Bagočius, savo kaimyno vežamas automobiliu i jo ofisą, tapo lengvai sužeistas.

Sekmdienį Adv. Bagočius tokioje padėtyje buvo nuvažinęs i Bridgeport, Conn., kur kalbėjo SLA. 51-mos kuopos parengime. Sugrįžęs turėjo atsigulti keletui dienu lovoje, susistiprinti.

Rep.

AKRON

ATSAKYMAS "KELEIVIO" KORESPONDENTUI

"Keleivio" nr. 33 tilpo to laikraščio Clevelandiško korespondento rašinys iš Akrono, kuriame tas peckelis mokina ir įtaria mane buk as pykstas kam SLA. 364 kuopos delegat Clevelando seime balsavus su raudonukais. Ne, darugti, tikra priežastis yra tai kad ta delegatė SLA seime neatliko savo tikros uždutyos ir sulaukė juosioja role. Ant jos pyksta visa SLA. 364-ta kuopa. Ji i seimą nuvažinęs pasidavė raudonukų įkalbėjimui ir įžeidė visus savo kuopos narius, kurie visi yra Lietuviai darbininkai, podoriai užsilakanti, rėmė ir remiant Lietuvai. Ta moterį siuntė i seimą žiurėti SLA reikalų, o ne raudonukus valkytis. Ta parodo kam pasielgta su jos raportu. Kada ji po seimo išdavė kuopoje savo raportą, visi dalyvavę susirinkime nariai kaip vienas ja pasmerkė i jį gavo didelį pabarimą. Ji bandė užsiginti ir pasiteisinti, bet jai buvo parodyta laikraščiai kurie paminėjo kaip ji Clevelande elgėsi.

SLA. 364-ta kuopa jaučia si tos delegatės pasiuntimu apvilta. Kada i Chicago seimą siuntė moterį delegatę, p. J. Rumbutienę, ji ten priderančiai savo uždutyi atliko ir su raudonukais nesusiėjo. Ten pat nusiųsti Akrono 198-tos kuopos trys delegatai bolševikai, jie tada su bolševikais išvien ėjo, trukšmavo, ir nekurie net i kalėjimą buvo patekę. Šita delegatė gerai žinojo kad SLA. 364-toj kuopoj nėra nei vieno raudonuko, visi dori Lietuviai, ir ji buvo siunčiama atstovauti Lietuvius, o ne raudonukus, o ji raudonukams pasitaravo.

Korespondentas, kuris neturi teisės kišti nosi i Akrono reikalus, nes ne Akrono gyvena, teisinga ta delegatė ir sako kad ji jo i kitu Lietuviu broliams ir seserims laisvės įieškanti. Atsakau: pirma sau susiraskit laisvę. Kaip nuo nario ir ugnies taip ir nuo to korespondento ir tos delegatės persamų laisvų saugok mus perkune. Mano broliai nei as renčim vergijos kokią jus galėtumet mums i Lietuvai uždėti.

Zinantis.

JIESKAU savo seserį Adele Astrauskienę, pirmiau gyveno 147 Leonard st., Brooklyn, N. Y.; dabar keli metai nežinau kur. Turui svarbių reikalų.

M. Mačaitienė
Rua Julio Conseicao No. 155
Sao Paulo Brasil.

PAJIESKOMI: Stasys Juščunas, iš Vilaičių k., žygačių v. Tauragės ap. Martinaitis Kazys, iš Treškonų k., Linkuvos v. Lietuvos Konsulatas Chicagoje 100 East Bellevue Place Chicago, Ill.

Trumpos Pastabos apie Viską

Rašo Jonas Valaitis

Lietuvių Radio vedėjas iš WMBQ—Brooklyn, N. Y.

—Iš tolimos pietinės Alabamos valstijos, Tusaloose mieste, gauname žinią kad Lietuvis kiles Scrantone, Pa., Edvardas Valiukonis, tenaitiniam universitete gavo Master of Arts laipsnį.

—Toronto, Kanadoj, dviračio pritrunkta, mirė Ursulė Inciuraitė-Vaitkienė, kilus iš Vidugirio, Kupiškio val.

—Bedford, Mass., automobilio užmūstas Lietuvis, Stasys Batakis, 46 m. amžiaus.

—Maspethe, N. Y., mirė visiems plačiai žinomas Jonas Klascius, garbingos praeities tautininkas veikėjas, per visą savo amželį sunkiai dirbęs Lietuvių tautos ir savo šeimos labui. Jis pasiekė to ko daugelis kitų nepasiekė. New Yorko Lietuviams įrengė Maspethe didžiausią Lietuvišką salę, kuria visi naudojosi ir apie kurią visi Lietuviai koncentravosi. Klascius paėjo iš Biržų apeliokės, arti Latvijos rubeziaus.

—Albans, L. I., N. Y., mirė Ona Tamošiūnienė, sulaukus 50 metų amžiaus.

—Brooklyne, N. Y., mirė Marijona Prataševičienė, sulaukus 60 m. amžiaus.

—Tarp Kauno ir Marijampolės ir Alytaus veikia geležinkelio bėgiais važinėjanti automotrica — pavieniai vagonai be lokomotyvų, savo motoru varomi. Tai vienas geriausių susisiekimų Lietuvoje.

—Autobusuose tarp Kauno ir Marijampolės įtaisomi radio priimtuvai keleiviams laiką pavairinti.

—Tarp Kauno ir Klaipėdos traukinys dabar eina 9 valandų — 320 kilometrų kelio. Dabar bus leidžiama moderniška automotrica, kuri važiuos tik 3½ valandas laiko.

GRYZO IŠ LIETUVOS

Švedų Amerikos Linijos motorlaiviu Kungsholm, kuris atplaukė iš Gothenburgo i New Yorką Spaliu 5 d., atvyko nemažas skaitlius ir Lietuviu keleivių, kurie iš Klaipėdos išplaukė laivu Marieholm, Rugsejo 24, iš Gothenburgo Rugsejo 26 d.

Iš Lietuvos kartu gryzo Lietuvos nepaprastas pasiuntinis Amerikai i Washingtoną, Ministeris P. Zadeikis. Taipgi atvyko eiti pareigas naujas Generalinis konsulas New Yorke, p. J. Budrys su šeima.

Amerikiečiai gryzo iš Lietuvos sekanti:

P. B. Kasputienė, Athol, Mass.

E. Mažeikienė, Bruce, Mass.

V. Valkauskienė, Malden, Mass.

A. Rimkus, Boston, Mass.

S. Skriskus su žmona, Chicago, Ill.

M. Šeštokienė, Waukegan, Ill.

P. Pronckunaitė, Gerardville, Pa.

J. Beniulis su žmona, Cleveland, O.

P. Gražis, Pottsville, Pa.

P. Masiulis su dukrele, iš Brooklyn, N. Y.

A. Naujokaitienė, Waterbury, Conn.

A. Bobinienė, su dukrele, Brooklyn, N. Y.

S. Zienė, Chicago, Ill.

P. Zitkevičius, Fall River, Mass.

A. Morozaitė, Brooklyn.

B. Ulskienė, Gardner, Mass.

J. Samoškis, Chicago, Ill.

A. Litvinas, Paterson, N. J.

R. Kalantaitė, Paterson.

A. Barkauskas, Philadelphia.

O. Mockienė, Gardner, Mass.

J. Rapčinskas, Montello, Mass.

D. Margrey, New York.

Spaliu 17 d. iš Gothenburgo laivu Gripsholm grįžimui i Ameriką užsisakę vietas sekami keleiviai:

D. Matulis su žmona Izabelle, Athol, Mass.

L. Grumbinaitė, Chicago, Ill.

H. Dubinka, Springfield, Mass.

J. Stasiulis, Kearny, N. J.

O. Kocaitė, Detroit, Mich.

O. Stasikaitienė, Detroit.

B. Dailidėnas, East White Plains, N. Y.

A. Lukasevičaitė, New York.

A. Samsonaitė, Cicero, Ill.

S. Lukosevičiūtė, Brooklyn.

Iki laivo išplaukimo neabejojama keleivių skaičius gali padaugėti. Laivas namonia i New Yorką atplauks apie Spaliu 26.

V. P. Mučinskas.

—Kitais metais Paryžiuje bus Pasaulinė Paroda. Parodos laiku bus visų tautų šokių paroda, kurioje dalyvaus ir Lietuva. Šokiai bus filmuojami, fotografuojami ir rekorduojami plokštelėse.

—Vokiečių mokslinkas Dr. Sauebruch išpėja Vokiečius nazius kad jie neliestu mokslu. Mokslas tegul esą eina savo keliu ir vaga. Ne kas kitas kaip mokslinkai ir Hitleris išdarba planus Vokietijai kelti. Bet mokslinkai nenori kad tie planai būtų sugadinti. Mokslinkai jaunesiems naziams pataria pirmiau gyvenimą pastudijuoti, pagyventi, tada mėginti pasirinkti pasaulėžiūrą ir ją tobulinti. Karštai šokinėti esą jaunimui reiktina.

—Januškevičius tariasi su Lietuva dėl gaminių filmų iš mūsų gyvenimo Amerikoje ir siuntimo ju rodyti Lietuvoje. Januškevičiaus įgaliotinis Lietuvoje Steponavičius gamins filmų kroniką Lietuvoje rodymai Amerikoje.

—Kamas perka iš Clevelando White Motor Co. du naujausius motorbus, vieną pilnai įrengtą, antrą tikiai apatinę dalį, viršų patys įsirengs.

PRANEŠKIT ADRESO PAKAITIMĄ

"Dirvos" skaitytojai persikeldami gyventi i naują vietą būtina išanksto praneškiti administracijai kad pakeistų jusų antrašą nauju. Viskas ko reikia, paimkit už centą atvirutę ir įrašę savo vardą ir pavardę ir naują antrašą, siuokit "Dirvos" Administracijai, Cleveland, Ohio.

Aplankyk Lietuvą
PER KLAIPĖDĄ
LIETUVIAMS GERAI ŽINOMA
ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA
(Per Gothenburgą, Švediją)

Patogi ir greita kelionė Pigios Laivakorčių kainos

Laivų išplaukimai iš New Yorko
Kungsholm Spaliu 21
Gripsholm Spaliu 29
Drottningholm Lapkričio 19
Platesnių žinių suteiks ir parduos laivakortes visi mūsų autorizuoti laivakorčių agentai ir visos švedų Amerikos Linijos Skyriai.

SWEDISH AMERICAN LINE
636 Fifth Ave. and 4 W. 51st Street
Rockefeller Center, N. Y. City

PAIN-EXPELLER
Skaudamos strėnos? Gaukite malonų ir greitai palengvinimą su keliais išsityrimais.
PAIN-EXPELLER
pilniausiu pasisekimu naudojamas nuo 1867 metų.

DIDELĖ LIETUVIŠKA VAISTINĖ

C. Pakeltis Pharmacy

1117 E. 79th Street
(Kampas Pulaski Ave.)

Šioje vaistinėje užlaikoma visokias naminės ir importuotas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai nuo astrijos užsisėjusio Reumatizmo, nuo visokių žaizdų, dedervinių, nevirsikimo vidurių, užkietėjimo vidurių, kosulio, kataro, lytiškų nusilpnėjimų, visokių lytiškų ligų, nervišumo, nemigės ir visokių kitokių ligų.

C. Pakeltis Aptieka

1117 E. 79 St. Cleveland, O.
Telef. ENd. 8533 ENd. 8534
Aptieka atdara 7 dienas savaitėje

"DIRVOS" REDAKTORIAUS K. S. KARPiaus

K. S. Karpius

Kelionė SKANDINAVIJOJE

Gryžtant iš Pasaulio Lietuvių Kongreso

(Tęsinys iš pereinamojo num.)

KAIP GILUS ATLANTIKAS

RUGSEJO 24, Laive "Gripsholm". — Ryštas apsiniaukęs. Saulė tekėdama dar pažirėjo į okeaną pro apacią debesų ir paskiau debesys užlindo ir uždengė saulę nuo žemės — visas dangaus skliautas aptrauktas debesimis. Išrodė, kad lietuvių, ir vandens bangos didesnės negu buvo vakar.

Kaip gilus Atlantikas? Gal jums bus įdomu patirti, kaip buvo įdomu ir man pačiam apie tai sužinoti. Štai laivo skaitikloje prilaikomame Švediškaime atlaide užtikau skėčių įdomių davinų apie Atlantiko gilumą:

Atlantikas Amerikos pakraščiu tuo ruožtu ką iš New Yorko į šiaurinę Europą laivai plaukia gilumo turi nuo 20 iki 100 metrų (—: 1 metras yra 3 1/2 coliai ilgesnis negu Amerikonis yardas. 20 metrų būtų apie 65 pėdos). Tokio gilumo yra visos vakarinės Atlantiko pakraštis kuriuo laivai eina į šiaurę nuo New Yorko iki Bostono, Portland, Me., Halifax ir Newfoundlando. Bet į pietus nuo to laivų kelio Atlantiko gilumas tuoj pasiekia iki 2000 metrų! Praplaukus Newfoundlandą, dar beveik visą dieną laivas eina per negilų vandenį, nuo 50 iki 100 metrų gilumo. Paskui staiga laivas atsiduria vandenyje kurio dugnas nusmunka jau apie 4000 metrų žemyn!

Toliau važiuojant, prieinama povandeninis kalnas, kurio viršus yra tik 66 metrai nuo vandens paviršiaus. Paskui jau prasideda gilumas nuo 2000 iki 3000 metrų, ir tame kelyje yra viena duobė 4400 metrų gylio. Toliau, praplaukiama didelis povandeninis pakilimas, kuris yra nuo 1000 iki 700 metrų, o toliau tik 180 metrų po vandeniu. Ant to pakilimo randasi vienas smailgalis, akmeninė uola, vadinama Rockall — tai akmenis gumbas iškylęs visai arti paties vandens paviršiaus, bet yra tiek giliai kad nėra kaip ant jo išlipti, sustoti ir pastatyti kolį nors jūrų švyturį, persirgėjimui laivams nuo užvažiavimo ant jo. Kadangi niekad negirdit apie didelių laivų užvažiavimą ant jo ir susidaužimą ar apvirtimą, iš to galit spręsti kaip laivai ninkai puikiai apsipazinę su tuo povandeniniu pavojumi kad nei audros metu per klaidą ant to gumbo neužvažiuoja. Mažiesiems laivams jis nepavojingas, nes jų dugnai to gumbo viršūnės nesiekia. Tas gumbas Rockall randasi 300 mylių į šiaurę nuo Airijos salos, kur Vaitkus nukrito, ir į rytus nuo Škotijos, apie 240 mylių vakarų linkui Atlantike. Tą gumbą praplaukus vėl prasideda giluma iki 230 metrų, bet ji neilgai tęsiasi, tuoj prasideda Škotijos salų sėkluma, kuri yra tik iki 100 ir mažiau metrų gilumo.

Pravažiavus Škotijos salas atsiduri šiaurės juroje, artėjant Švedijai. Pati ta išgarsėjus audromis šiaurės jūra pačioje giliausioje vietoje yra 112 metrų, o jos vidurys tėra tik 35 metrų gilumo.

Privaziuojant Skandinavijos žemyną, jo artimoje kaimynystėje rytinis šiaurės jūros pakraštis turi 150 iki 675 metrų gylio. Pačios giliausios vietos yra apie 50—60 mylių nuo Norvegijos akmenuotų krantų. Iš kitos pusės gi, nuo Danijos, apie 50—60 mylių nuo krašto šiaurės jūra yra tik 80 metrų gylio.

Kurie keliauja Europon per Angliją ar Vokietiją, pro pietinį galą Airijos salos, likus kelionės vienai dienai iki krašto, patenka į vandenį iki 4600 metrų gilumo. Bet jį tuoj laivas pervaziuoja ir prasideda toks pat gilumas kaip šiaurės juroje.

Tarp New Yorko ir Ispanijos gulintis Atlantiko plotas yra daug gilesnis. Šis kelias eina tiesiai į rytus, reiškia visai kitas Atlantiko plotas perplaukiama. Čia gilumas siekia nuo 3000 iki 5000 metrų — ir tie gilumo plotai yra dideli. Prie to, šiame kelyje Atlantiko dugne yra duobės po 6300 metrų gilumo ir kalnai iškylant iki 183 ir 68 metrų nuo vandens paviršiaus. Į pietus nuo to 68 metrų povandeninio kalno randasi Azores salos. Tai yra jau iš vandens išlindę, iš Atlantiko dugno iškylę kalnai. Tame Azores salų plote po vandeniu, nusidriekęs į pietus ir šiaurę pailgas, 400 mylių pločio ir arti 1000 mylių ilgio pakilimas, kurio viršus yra nuo 2000 iki 400 metrų žemiau vandens paviršiaus. Tas pakilimas randasi tarp dviejų gilumų, po 5000 metrų iš Amerikos ir Europos pusės. Jeigu Atlantikas nusektų 2000 metrų žemyn, toje pakilimoje būtų matyti naujos salos su aukštais kalnais, ir aplink tas salas būtų dar gana gilumo — po 3000 metrų!

Geologai tikrina kad šis povandeninis plotas kitados ir buvęs viršuje vandens ir ten buvus didelė ilga sala, kuri vadinama Atlantis; ji gilioje senovėje, ištikus toje vietoje žemės drebinimui, nuskenkė. Apie tą Atlantis tragedi-

ją esu plačiai aprašęs savo vienoje knygoje, "Kas Slepasi už žmonių Pasakų".

Atlantikas galima sakyti kaip neturi salų. Azores yra mažos salos arčiau Europos. Vienatinė sala artima šiaurės Amerikai, nepriklausanti pakraščiams, yra Bermuda, jau šiltoose vandenuose, ties Florida. Ji yra apie 700 mylių nuo New Yorko ir pietryčius ir 600 mylių į rytus nuo Floridos. Ta sala priklauso Anglijai. Ji guli tarp labai gilių vandenų — po 5000 metrų gilumo iš visų pusių. Bermuda sala visai nepakiliui vykstant į Europą.

KALNAI EUROPOJE. Lyginant jūrų gilumą su kalnų aukštumu, štai kaip yra: Skandinavijoje, Norvegijoje, aukščiausias kalnas yra Jotun, 2468 metrų aukščiau vandens paviršiaus, ir ten yra daug kalnų po 1500 metrų ir aukštesnių. Šveicarijoje kalnų yra: Mont Blanc — 4910 metrų aukščio, ir daug kitų po 4000, 3500 ir po 3000 metrų. Palyginkit skirtumą nuo giliausios vietos Atlantike iki aukščiausio kalno Europoje.

Kaukazo srityje yra kalnas aukščiausias už visus Europos kalnus — Elbrus, 5629 metrų virš vandens paviršiaus.

TOLUMAS IŠ NEW YORKO

Štai maždaug koks tolimas iš New Yorko į kitus žinomiausius Europos uostus. Tolumas skaitomas jūrų myliomis:

Iš New Yorko į Gothenburgą,	mylių 3410
kuriuo keliu mes važinėjam	
Iš New Yorko į Glasgow, Škotijoje	2970
Iš New Yorko į Kopenhagą, Danijoje	3563
Iš New Yorko į Queenstown, Airijoje	2825
Iš Bostono į Liverpool, Anglijoje	2866
Iš New Yorko į Liverpool	3056
Iš Montreal į Liverpool	3013

LIETUVIAI ISPANŲ SVETIMŠALIŲ LEGIONE

Vilniečiai Guobiai ir Kauniečiai Brazdžiūnas — Ispanų Svetimšalių Legiono Kareiviai

Kaunas. — 1926-1929 metais iš Lietuvos į Prancūziją laukų darbams dirbti vyko nemažas skaičius darbininkų. Vieni jų ten įsigyveno ir per metus uždirbdavo po 1000—1500 frankų. Gavęs iš savo draugo laišką, susigundė važiuoti Prancūzijon ir Kauno darbininkas Motiejus Brazdžiūnas. Po kelių mėnesių jis jau buvo pietų Prancūzijoje ir dirbo vynuogių laukuose.

Pirmaisiais metais Brazdžiūnui neblogo sekėsi. Jis per mėnesį uždirbdavo po 200—300 frankų, be to dar gaudavo butą ir maistą. Tačiau neilgai buvę tokie gerai laikai. Prancūzijoje taip pat atsirado beįdarbių. Vyriasybė išleido įsakymą pagal kurį vietos fabriškai, o taip pat ir ukininkai, buvo įpareigoti pirmoje eilėje darbą teikti Prancūzijos piliečiams. Tukstantai atvykusių laukų darbininkų svetimšalių turėjo sugrįžti namon. Bene daugiausia nukentėjo Lenkai darbininkai, nes tais laikais Prancūzijoje jų buvo labai daug. Ir mūsų tautiečiui M. Brazdžiūnui teko apleisti savo gerąjį šeiminiuką.

Brazdžiūnas buvo susitaupęs apie 1800 frankų ir jau ruošėsi vykti Lietuvon. Bet jį sugundė vienas Rusas išveis ir prikalbėjo vykti Ispanijon. Brazdžiūnas vienas su tuo Rusu vykti nenorėjęs, tat jie susirado du brolius Guobius, kilusius iš Vilniaus krašto. Guobiai su kitais Lenkais darbininkais buvo į Prancūziją nuvykę 1928 metais. Taip trys lietuviai ir vienas Rusas 1929 metais išvyko į Ispaniją. Po kelių dienų jie jau buvo Ispanijos sostinėje Madride.

Anas Rusas Madride turėjo draugų, kurie jau seniau tarnavę Ispanų svetimšalių legione Afrikoje, Marokoje. Rusas prikalbėjęs Brazdžiūną ir Guobius vykti į nežinomą kraštą Afriką. Juos nuvežė tam tikra bendrovė savo kaštais. Būsime Ispanų svetimšalių legione kareiviams teko pergyventi daug sunkumų Afrikos pakraščiuose. Jie išlipę Ceutos uoste. Turėjo pėsti žygiuoti net apie 150 kilometrų į pulko štabą. Tada karštis siekė iki 50 laipsnių. Po kelių dienų kelionės, keturi Europiečiai užsiregistravo pulko štabe.

Neseniai Brazdžiūnas parašė savo giminėms laišką. Jis rašė kad po vienerių metų jau

buvo tikruoju Ispanijos svetimšalių legiono kareiviu. Ne kartą jiems tekdavo žygiuoti į Maroko gilumą raminti vietos Mohametonų, kurie dažnai sukilėdavo prieš Ispanus. Svetimšalių legiono dalimis į tokius sukilėlių kaimus tekdavo eiti pirmiems. Vadens ir vyno kiekvienas kareivis gaudavęs tam tikrą buteliuką. Tačiau to nepakakdavo. Kalnuose, kur vandens nėra, vietos gyventojai už vieną stiklinę kaž kokią rūkštąs gėrimo ima net po 10 pezetų, o vandens visai negalima gauti.

Vasaromis svetimšalių legiono kareiviai išeidavę į Arabų apgyventus kaimus. Jiems teko matyti kaip smėlyje padėtas kiaušinis per 8—10 minučių iškepa. Vasaros manevrų metu Europiečiai nelabai gali vaikščioti basi, nes žemė yra labai karšta. Tik Viduržemio jūros pakraščiuose klimatas kiek vėsesnis.

Sakoma kad Ispanijos svetimšalių legione esama ir daugiau Lietuvių, kurie dabartinio naminio karo metu iš Afrikos siunčiami į Ispaniją daryti tvarkos. Tsh.

"Dirvos" Redakcija priima ir talpina pranešimus apie vietinių Lietuvių judėjimą, draugijų susirinkimus, nemokamai. Pranešimai reikia priduoti arba paštu prisiųsti ne vėliau antradienio popiečio.

kas nuo laiko pašoka tiek aukštai kad teškia į mano langą — banga rėžia laivui į šoną taip lyg merga girtam vyriui per žandą už kibinimą — bet laivas nuo to nei krust.

Bet štai vėl darosi smagiau — 3 valandą po pietų lietus liovėsi, saulė vėl rodo, debesy išsivaikščiojo, erdvė sumėlynavo.

Seka: ANTRA AUDRA.

LIETUVOS MINERALINIAI TURTAI

GINTARAS, GIPSAS, DRUSKA

Nors Lietuvoje nėra nei aukso, nei sidabro, nei bragalmenų, bet užtai gana gausiai yra įvairių mineralų, kurių vertė taip pat gana didelė.

Baltijos juroje ir kai kuriuose ežeruose apščiui yra randa gintaro, vadinamo "šiaurės auksu". Lietuvoje yra net devynios dirbtuvės kurios verčiasi gintaro apdirbinėjimu. Iš gintaro daroma papuošalai — karoliai, spilkos ir įvairūs smulkūs dalykėliai.

Vidutiniškai gintaro dirbinių kasmet išvežama į užsienius apie 700 klg. už 300,000 litų ir neapdirbtos gintaro apie 4000 klg. už 500,000 litų. Visose esamosios dirbtuvės kasmet gintaro apdirbama apie 6000 klg. ir dalis tų dirbinių pasilieka krašto viduje.

Gintaras renkama dvejopu būdu: tam tikrais tinkliniais samčiais, iššvejojamas iš jūros ar ežerų, arba renkamas nuo pakraščio po audrą, kada jį bangos išmeta iš gelmių.

Be gintaro, Lietuvoje gana daug yra gipso. Šiaurinėje Lietuvos dalyje, apie Biržus, Pasvalį ir kitur jo yra ištisi sluogsniai. Gipsas vartojamas statybos reikalam, galastuvams ir meno reikalam (stovylių lipinimui). Taip pat iš gipso galima gauti ir sieros rūkšties. Taigi, gipsas yra gana vertingas mineralas.

Yra Lietuvoje ir druskos. Ją užtikame pietinėje Lietuvoje. Bet kadangi druskos sluogsniai yra labai giliai žemėje, o jos nebrangiai galima pirkti iš užsienių tai druskos kasimas neapsimokėtų. Ji yra išnaudojama kitu, netiesioginiu būdu. Ten kur žemės gėlmėse yra druskos, užtikami mineraliniai šaltiniai, kurie išnaudojami sveikatos gydymo reikalam. Ypač druskingi šaltiniai yra apie Birštoną ir Stakliškes.

Apie Pasvalį-Birštoną apščiui užtikama mineralinių šaltinių turinčių daug sieros ir tinka reumatizmui gydyti. Šie šaltiniai dar nėra tinkamai išnaudojami.

Tačiau svarbiausias Lietuvos mineralinis turtas ar tik nebus kalkės ir akmenys, iš kurių galima gaminti cementą. Kalkių ir akmenų Lietuvoje yra labai daug, o ypač šiaurės Lietuvoje. Nemuno pakraščiuose dar yra randami didžiuliai klodai baltos kreidos, kuri taip pat turi ne taip menką vertę.

Molis taip pat nėra menkas turtas. Jis naudojamas statybai, iš molio daroma plytos, puodai ir kitoki indai. Lietuvoje molio yra labai daug. Ypač daug raudonojo molio. Nors nemaža randa ir mėlynojo bei baltojo molio. Iš kai kurių molio rūšių gaminama dailieji indai, įvairūs žaislai ir ugnies nebijančios plytos.

Atitinkamą savo vertę turi ir smėlis, kurio daug sunaudojama statybai ir stiklui gaminti. Smėlio Lietuvoje yra taip pat daug ir vietomis tiek švaresnis kad kituose kraštuose sunku tokio rasti.

Tenka dar paminėti kalkių akmenis, granitą ir durpes. Akmenys naudojama statyboje, iš jų kalami paminklai ir kitoki dalykai. Durpės naudojama kurui. O durpynų Lietuvoje yra milijonai kubinių metrų ir jų atsargos gali užtekti šimtams metų. Miškams mažėjant, kurui vis daugiau panaudojama durpės.

Visų čia suminėtu Lietuvos mineralinių turty vertę apskaičiuoti būtų sunku. Bet reikia pripažinti kad jų vertė yra gana didelė, siekianti keliolika šimtų milijonų litų. Tsh.

"Dirvai" išsirašyti nereikia laukti pradžios metų — idėkit į laišką \$2 ir "Dirva" lankys jus ištisą metą.

Lucky dėl Jūsų

— Tai Lengvas Užsirūkymas!

"VIRŠLAIKINIAMS"

— Lengvas Užsirūkymas!

Stebėkit ką rūko naktinės pėdos... degintojai vidurnakčio įvissos... Visai nenuostabu, kad jie siekia už Lucky! Kaip daga vieną cigaretę po kitą — nestebina, kad jie įvertina lengvo užsirūkymo... Lucky Strike apsaugą!

Norman Rockwell

Kada siekiatės už vieno ... po kitam!

Gal būt jūs niekuomet nėsate išsėdėję per nuobodžią naktį — dirbant ir rūkant valandą po valandą, degant vieną cigaretę nuo kito — pasitinkint ant suraminčio jūsų cigaretės dūmo suteikti jums draugiškumą ir pagalbą. Tai tokiose atsitikimuose kaip šis, jūs esate dėkingi už lengvą užsirūkymą... už Lucky Strike! Nes, nors ir rūkytute per ištisą naktį, jūs galite pasitikti lengvam užsirūkymui, kad būtų malonus jūsų gerklė. Lucky Strike yra vieninteliu cigaretu, kuris suteikia jums svarbią "Toasting" apsaugą. Ir be to, kadangi jūsų Luckies yra pagaminti iš minkščiausių, labai išnokusiu vidurinių tabako lapų, jūs patirsit, jog jie turi gerą skonį — visą dieną — ir taipgi visą naktį!

★ ★ VĖLIAUSIOS NAUJIENOS! ★ ★

Bandė be pasekmių 14 kartų
— po to laimi 4 kartus
iš eilės

Ruth Hoff, stenografe iš East 68th Street, New York, dalyvavo "Sweetstakes" nuo pat jų pradžios, ir nei vieną kartą nelaimėjo. Bet mėnesio laiko atgal jai pasisekė ir laimėjo keturius kartus iš eilės.

Ar jūs jau įstojot? Ar laimėjot savo skoningus Lucky Strikes? Ant radio yra perduodama muzika. Atsukite ant radio "Your Hit Parade", trečiadienio ir šeštadienio vakarais. Klausykite, spręskite ir palyginkite melodijas — tada pabandykite Jūsų Lucky Strike "Sweetstakes".

Ir jeigu dar nerūkote Luckies, nusipirkit pakelį šiandien ir pabandykite juos taipgi. Gal būt tu ką nors netenkate? Jūs įvertinsite Luckies piemenybę — Lengvą Užsirūkymą — ir turtingo, brandaus kuno tabako.

Luckies

— lengvas užsirūkymas

• IŠ TURTINGO, BRANDAUS-KŪNO TABAKO — "IT'S TOASTED"

Copyright 1934, The American Tobacco Company

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

CLEVELANDO LIETUVIŲ DARŽELIS ATIDARYTAS VISAME GRAŽUME

Didelėmis, pritaikytomis iškilmėmis, sekmadienį, spalio 11-tą, atidarytas Clevelando Lietuvių Kultūrinis Darželis — ir šiomis iškilmėmis galutinai apvainikuota Clevelando Lietuvių kelių metų pastangos pastatyti savo tautai tokį paminklą kokio niekur kitur pasaulyje už pačios Lietuvos sienų nebus!

Iškilmėse dalyvavo ir atliko Darželio dedikaciją Dr. Mikas Bagdonas, laikinai einas Lietuvos Ministerio pareigas ir Pasiuntinys Sekretorius Washington.

Lietuvių Darželis — poros akrų plotas žemės, kuriame iš akmenų ištatyta Gedimino Stulpų pavidalas, stovi bronzinis Dr. Jono Basanavičiaus biustas ant granito pedestal, ir dar bus pastatyti kiti du biustai — Dr. Vinco Kudirkos ir Maironio; iš akmenų padirbtas Birutos fontanas, akmeniniai takai ir laiptai iš apatinės Darželio dalies į pat viršų — yra stiprūs, greit nesunykstanti padariniai, kurie palaikys Darželį čia lybeje ir jo dabartinėje formoje ilgiems laikams.

Darželyje yra akmenyje ir metale iškalta keletas išrašų skelbiančių to Darželio reikšmę ir kilmę. Iš tų išrašų ir už daugybės metų, kada Clevelande Lietuvių jau nebus, kiekvienas žingeidulis galės sužinoti keno čia Darželis, kokios tautos tai paminklai stovi, ir galės, nuėjęs į skaityklą, pasiėmęs enciklopediją, susirasti kas tie Lietuviai buvo. Štai kokie išrašai-ženklai Lietuvių Darželyje galima matyti:

LITHUANIAN GARDEN PILLARS OF GEDIMINAS

FOUNTAIN DEDICATED TO BIRUTA
Lithuanian Princess

JONAS BASANAVIČIUS

Vėliau bus įdėta dar du paminklai, ir ant jų esanti parašai skels savo reikšmę. Pagaliau, kuomet bus baigta visi tautiniai darželiai, prie iniegos i Lietuvių Darželį bus pastatyta metalinė lenta su oficialiu titulu išlietomis varinėmis raidėmis:

LITHUANIAN CULTURAL GARDEN

Lietuvių Darželis pasitaikė parinkti labai patogioje vietoje, Rockefeller Parke, tarp dviejų per parką einančių bulvarų, taip kad praeinantis ar pravažiuojantis vienu ar kitu bulvaru negali nematyti Lietuvių Darželio.

Paskui, Lietuvių Darželio architektura yra ypatingai graži, nes žemės plotas, einantis nuokalnai davę galimybes Darželį išvystyti stebinančiai gražiai.

Birutos fontanas įrengtas kranto viršūnėje lėkštumoje. Nuo fontano į kairę ir dešinę yra palikta vietos kur bus pastatyta, į fontaną žiurinti, biustai Maironio ir Kudirkos.

Ties fontanu, žiurint žemyn į visą Darželį, yra įtaisyta akmeninė balustrada, stovinti ant išlenktos akmeninės sienos. Abiem pusėm šios balustrados eina žemyn laiptai, kurie atveda į centralinę dalį. Ši dalis yra vidurkrantėje. Čia yra ištatyta stipri, aukšta ir plati akmeninė siena, kurioje išmūryta iš balto akmenų Gedimino Stulpai. Šioje dalyje ištatyta didelė platforma, akmenimis išklotu, su paliktomis vietomis gėlėms prisodinti. Toje platformoje gali sutilpti liuosai apie 300 žmonių. Ji yra lyg kokia paaukštinta estrada, ant kurios galima statyti veikalus, net operas.

Siek-tiek priešakin nuo Gedimino Stulpų, toje estradoje stovi Dr. Jono Basanavičiaus biustas-paminklas. Šios estrados kraštas apgaubtas žeme akmenine užtvara, stovinčia ant stiprios akmeninės sienos.

Iš šios estrados ir apatinę Darželio dalį abiem pusėm vėl eina akmeniniai laiptai žemyn, ir iš tų laiptų takai susieina į vieną taką, kuriuo jau išeini iš Darželio į žemutinį bulvarą.

Iš apačios į viršų žiurint, Darželis išrodo lyros pavidalo.

Aplink, pašaliais ir visais tarpais, kur tik yra liuosos žemės, laiptų pašonėmis, sienų pakraščiais ir gaubiant visą Darželį iš šalių, apšodinta geriausio darželių-sodų žinovo architekto išskaičiavimu gėlynai, krumokšliai, amžinai žaliuojanti arba žydinti kiekvienas savu meto laiku, taip kad visą vasarą nuo pat pavasario, kada pradeda gėlės ir medeliai žydėti, iki pat vėlyvo rudens, Darželis vis būtų papuostas žiedais, žalumynais, gėlynais. Tarp gėlynų ir tinkamose vietose aplink Darželį prisodinta pritaikytų aukštesnių medžių.

Du tų medžių, dideli ažuolukai, iš šonų vidurinės platformos, šiose iškilmėse buvo dedikuoti Susivienijimui Lietuvių Amerikoje ir Lietuvių Romos-Katalikų Susivienijimui Amerikoje.

Taigi, šiame Darželyje inkorporuota ir mūsų didžiausios fraternalės kultūrinės organizacijos ir tautos kultūros kėlėjai, laisvės kovotojai, ir praeities amžių mūsų istorijos atstovai, kas liudija mūsų tautos senumą ir garsią praeitį.

Clevelando Lietuviai šį savo tautai paminklą įrengdami užsidėjo ant savo pečių skolų našta, kurią prašo visų Amerikos Lietuvių padėti palengvinti prisidedant su savo auka.

VITAMINAI RUSŲ SALDAINIUOSE

Sovietų Rusijoje pradėta gaminti saldainiai su vitaminais, kuriuos motinos duoda vaikams kuriems reikalinga daržovių, o žiemės metu jų negalima gauti. Maskvos, Leningrado ir Rostovo vitaminų dirbtuvės praeitą metų išdavė 3,500,000 dozų vitamino C, o 1936 metais pasiryžę pagaminti 13,000,000 dozų.

Symet dvi dirbtuvės Maskvoje ir viena Leningrade pagamins 800 tonų saldainių su vitaminais.

Sovietų jaunimo protas perdirbamas ant naujo kurlinio raudonomis doktinomis. Dabar dar bus kunas penimas sintetiškais maistais — kažin kas iš tų raudonųjų išeis.

RINKIMAMS PINIGŲ NETRUKSTA

Prezidento rinkimų vajuje nuo 1912 metų partijos praleido milijonus dolarių. Kas keturi metai, kuomet įvesta įstatymas pristatyti valdžiai rinkimų fondų apyskaitas, skaitlės buvo tokios:

1912 m.	\$2,871,717
1916	\$3,468,476
1920	\$5,332,751
1924	\$4,344,302
1928	\$7,221,972
1932	\$5,146,077

Seniau nebuvo reikalaujama išduoti valdžiai rinkimų išduoti valdžiai rinkimų

kimams išleidžiamų pinigų apyskaitų. Ankstyvesniuose rinkimuose kildavo skandalai, nes balsuotojai buvo tiesiog nupirkami.

Paveizdan 1898 metais Republikonai vieni išleido keturis milijonus dolarių išrinkimui McKinley. Tada balsuotojų buvo žymiai mažiau. Balsuotojų skaičius augo štai kaip:

1912 m. kiekvienas balsas atsiėjo 19 centų. 1932 metais atsiėjo tik po 13c.

PASIKEITĖS SVETINGUMAS

Visi gerai atsimenam tą gražų paprotį Lietuvoje — sulaukus svečio tuoj pavalgydinti. Kaip tik ateidavo į namus svetimas žmogus, ar giminė iš kelionės, tuoj motina rengdavo stalą, nukraudavo valgiais kokių tik turėdavo, ir kviedavo svečią valgyt.

Tas Lietuvoje praktikuojama ir dabar.

Tačiau tie patys iš Lietuvos atvažiuojantys Ameriką žmonės visai kitokie: sulaukę svečio tuoj siūlo gert kokių nors svaiginančių gėrimų, bet ar svečias tą dieną yra valgęs visai nepasirupina.

Istoriją tyrinėjantieji suvaidina kad Amerikos atradėjas Kolumbus buvo daugiausia kartų "gimęs" ir palaidotas žmogus iš visų garsesnių asmenų. Jo pajėmą savinasi trys desėtkai miestų, jis turėjo 26 skirtingus gimimo metus, ir buvo palaidotas 8 kartus. Žydai taipgi sako jog Kolumbus buvo Žydas.

IS MANO RUDENS

Prabėgo tos puikios vasaros dieneles, Ruduo atkeliavo žiaurus; Lyg sapnas laimingas, lyg aidas dainelės Pranyko palikę skausmus....

Tamsūs debesėliai padangėje švaisto, Skrajoja neramūs visi, Kasdieną ar lietu ar asaras laisto, Ir saulė nelinksmas, tamsi.

Prabėgs taip ir mūsų dieneles jaunystės, Praužs lyg tie puikūs sapnai. Prabėgo nekalto valandos vaikystės, Ir liko... tik vieni vargai....

Prabėgo, ir vėl sugrįš vasarėlė Pavasario saulės takais. Negrįš tikrai amžiaus anei valandėlė, Užgriauta ji metų kalnais....

Lietuva. Vikt. Tatarėlis.

SVETUR IŠKELIAUJANT

(Skiriu Adai Orintaitei)

Brangi dukra, linksma, drąsiai
Sau svetur keliauk.
Ten buk visada laiminga,
Džiaugsmo daug sulauk!
Tenai rasi seses, brolius —
Sunus Lietuvos,
Tavo kanklės su dainomis
Lai ten juos paguos!

Tikru darbu sau sukurei
Laimę tik kitur,
Nes ją daugel kas surado
Ne čia — bet svetur.

Gali but kad nebegrįsi
Jau daugiau čionai....
Liudna man kad tėvų žemėj
Laimės neradai.

Visada tau trokštu laimės
Kaip ir del savęs.

Jei laiminga ten gyvensi
Neužmiršk manęs....

Šiauliai.

Jonas Orintas.

NAGARBOS KALNAS ŠMEKLOJASI

(Pasakos apie Nugrimzdusius
Dvarus)

Zemaičių žemė kaip kokia dievų karalystė — čia visur pilna labų ir nelabų dvasių, kurios šmėklojasi (vaidinasi) visais pašaliais nebodamos nei šventų kryžių. Kiekvienas žymesnis kalnelis, kiekvienas didesnis ar kokios ypatingos išvaizdos akmuo, kiekvienas ežeras ir upelis yra apipintas visokiais pasakų pasakojimais. Vienos vietovės garbinamos, laikomos šventomis, kitos užkeiktomis.

Zemaitijos gilumoje, netoli Kretingos miesto, Ezdaičių kaimo lauke, yra įdomus kalnas, kurį Zemaičiai vadina Nagarbos. Ką šis vardas reiškia tikrai dabar nei vienas Zemaitis negali pasakyti. Vienas-kitas pasakorių šneka jog tas kalnas taip vadinasi todėl kad jo nemėgsta kaip užkeikto. Kai matininkas Ezdaičių kaimą dalijo, nei vienas gyventojas nenorėjo tos žemės imti kurioje stovi Nagarbos kalnas. Tuomet matininkas, nežinodamas ką bedaryti, ėmęs ir išskyręs tą kalną iš visos kaimo žemės. Nagarbos kalnas ir dabar aplink apkapčiuotas, jis liko suvalstybtas, nes ukininkai jo nepriėmė.

Nagarbos kalnas pažiūrėti irgi atrodo nepaprastai. Pats kalnas apyskritas. Kalno viršus status, kraštai apvesti karp kokių pylimu gal poros metrų aukščio, o to pylimo viršus apaugęs Pušlėmis. Plati kalno viršūnė visai lygi ir plokšti bala, seniau, sako, net vanduo stovėdavo ant jo ištisus metus. Toks nepaprastas kalnas labai stebina Zemaitį. Seniau, į kalno viršūnę stovintį vandenį metus akmenį, sako, girdėdavosi kaip jis gilyn krisdamas dar ilgai vis pliumpsėdavo. Kalno viršūnėje po vandeniu, sako, esąs akmenų grindinys. Kalną lankydamas aš mačiau tik įdubusią visą kalno viršūnę panašią į didelę lėkštę, kurioje telkšojo klampiai bala, priaugus pelkės žolij. Prisiūkliaus visokių baidių pasakojimų, vakare kalne darosi neįtikojama.

Idomu buvo pamatyti Nagarbos kalną, bet ne mažiau buvo įdomu ir išgirsti ką senieji Zemaičiai apie jį šneka. Čia neperloti gyvena šimtametis senelis Didas, kuris apie viską žino, daug ko žino jis ir apie Nagarbos kalną. Del senatvės jis jau nieko ir neveikia, kaip tik pasakoją apie visokias senoves. Susiradęs senuką klausinėju apie senovę. Pagaliau užsimenu ir apie Nagarbą.

— Pasakyk, tėvai, kodėl visi to kalno lenkiasi ir bijo? — klausiau senuko.

— Ek, vaikai muna, — prakalbėjo jis Zemaitiškai, — kur gi čia nebijos, vo kad er dejna šmėkluojasi jame. Matau tas kalns yr užkeiktas. Vo prys 150 metun tin stovėjęs dvars on to kalna. Deivali sergėk, koky piktą puonan gyveny. Vo mušdavo, vo kuoptavudavo mūs žmonis baisee. On gala er Deivalis užpyka, tasgates, dvars su visais nelabaas ponaas kiauura ežemes nugrumzdėje. Vo tuo dvara vejto ont kalna atsirada undou baisee gilus....

Svintadejnees par pat dvilike budavo išees iš to kalna toks Vokijtuks er vadin pijmens ritimi pamušt, praša taboukas paustyt. Podod pijmens tabouka, veiz kad tas puonatis ne žmuogus, vo nelabasis, jo nosys nekiauros. Kap dous šermukšniniu viezdu tam Vokijtukui par nagus, beveizdint er išnyka nečysta dvase.

Veizeik, vaikai, vo unta Alkos kalns. Tenaas gyvenis vejns milžionis, vo ont Nagarbos ontras. Vo ty milžionys tap dideli buvy kat vejns sediedams ont Alkos kalna, vo ontras ont Nagarbos, budavo liuvo kirvees runkom pasidous....

Taip tai aiškinama Nagarbos kalno paslaptis, kaip ją supranta seni Zemaičiai. "Sekm."

B. Buračas.

—Tie kurie šneka per dieną, turi dirbti per naktį.

GABRIELIUS LANDSBERGIS- ZEMKALNIS

Jo Mirties 20 Metų Sukaktuvėms

Šį rudenį suėjo 20 metų kai Vilniuje mirė Gabrielius Landsbergis-Zemkalnis, rašytojas ir pirmutinis Lietuviško teatro organizatorius. Jis gimė 1852 metų Spalio 21 d. Biržų apskrityje, Kompanščinos dvare, netoli Linkuvos miestelio. Mokėsi Linkuvos ir Šiaulių gimnazijose, vėliau Rygoje telegrafijos mokslo. Tarnaudamas Maskvoje studijavo teisių mokslus tenykščiam universitete. Išlaikęs egzaminus, Landsbergis sugrįžo į Lietuvą ir buvo privatinio advokatu. Čia įsiai iki 1895 metų gyveno Joniškelyje ir Linkaičiuose, daug kuo padėdamas neturtintiems Lietuviams kaimiečiams. Iš to kito nesutikimai tarp jo ir bajorų ir Gabrielius Landsbergis buvo priverstas išvažiuoti į Maskvą, kur tepagyveno penkeris metus. 1900 metais jis buvo įpainiotas į Dr. L. Vaineikio bylą del Lietuviškų raštų, suimtas, keturis mėnesius iškalintas Liepojos kalėjime ir po to trejiems metams ištremtas į Smolenską. Atlikęs savo bausmę, Landsbergis sugrįžo į Vilnių. Čia daugiausia dirbo prie Lietuviškų laikraščių ir buvo "Vilniaus Žinių" administratorium.

Gyvendamas Vilniuje, Landsbergis, be savo tiesioginio darbo, daug dirbo ir Lietuvių scenos meniu. Jis organizavo chorus, ruošė spektaklius, pats juos režisavo, pats juose vaidindavo ir pats jiems veikalus parašydavo. Pirmutiniai Lietuvių mėgėjų vaidinimai ne tiek siekė milžiniškų tikslų kiek per dainą ir vaidinimus norėjo žadinti Lietuviuose tautinę sąmonę, kelti ir ugdyti juose tautinį susipratimą. Šiuo atžvilgiu Lietuvių scenos mėgėjų vaidinimai yra nuveikę didelę kultūros darbą, o tame darbe viena pirmutinių ir garbingųjų vietą tenka gabiui Lietuvių scenos vaidilai, kurėjui, organizatoriui ir dramaturgui Gabrielui Landsbergiui-Zemkalniui.

Jis yra parašęs plačiai Lietuvoje ir Amerikoje pagarsėjusią dramą "Blinda", kuri yra išversta ir į Latvių kalbą ir dar dabar Latvijoje tebevaidinama. Taip pat yra parašęs melodromą "Birutė", misteriją "Betelejaus Lopsėlis" ir daug kitokių scenos veikaliukų. Tie veikalai Lietuvių buvo labai mėgiami ir plačiai vaidinami.

1907 metų pabaigoje mirė Gabrieliaus Landsbergio žmona ir jis persikėlė į Kauną, o po metų į Šiaulius, kur buvo paskirtas draudimo draugijos inspektorium.

Šiauliuose jis dirbo tą patį scenos darbą "Varpo" draugijoje. Taip pat uoliai dalyvavo Kauno "Dainos" draugijoje. Prasidėjus didžiajam karui, G. Landsbergis sugrįžo į Vilnių, kur tik vienerius metus pagyvenęs, 1916 metų Rugpjūčio 28 d. mirė. Palaidotas Rasų kapinėse.

Gabrielius Landsbergis buvo nepaprastai tyros sielos ir patraukiančios širdies žmogus. Buvo visada gyvas, atviras su užkrečiančia šypsena. Minint jo mirties 20 metų sukaktuves, Lietuvos Universitetas pasiryžo išleisti didžiulę Gabrieliaus Landsbergio monografiją. Taip pat bus išleistas ir antras leidimas kai kurių jo raštų. Tsb.

JUROS MERGA

Juros Merga—istoriškas romanas iš Vikingų laikų, ankstyvesniuose amžiuose, apie Vikingų mergą, kuri atėjo, užkariavo ir apsigyveno Zemaitijoje, ir Lietuvai jaunulį nuo Dubysos, kurs nuėjęs ją išvyti, pamilo. 300 pusl. 1.00

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Europa Kryžkelėje

Rašo GEDIMINAS GALVANASKAS

(Tęsinys iš pereinamojo num.)

Tokiose sąlygose, kai žmogus daromas didelės mašinos butina dalimi, kai dvasiniai jėgos norima paversti automatu nėra ko laukti kiekvienai savistovei valstybei brangaus jausmo—patriotizmo, tėvynės meilės. Jei išeiti iš filosofijos: ten gerai kur pilvas prikimštas, kam gi pagaliau mylėti savo kraštą? Kam gi mylėti savo kalbą jei ta kalba negalima reikšti kitų, kaip Prokursto lovoje standardizuotų minčių? Kam kovoti už savo tėvynę jei joje gyvus mažą dalį gyventojų, visos tautos vardu kalbančių, veikiančių ir suprantama, visų gyventojų patriotizmą monopolizavusių? Tesirūpina patricijai, o plebejai ramiai gali laukti savo apgaudinėjamosios, šviesesnės minutės, kuri gali būti žiauri.

Dar kaip nesenai, prieš penkiolika metų, rašė P. de Munyck: "Žmogaus siela turi būti išvystoma iki paskutinio galimumo. Šis išvystymas galimas materialiais turtais; gamtą užviešpataujant, dvasios pažinimu per mokslą, harmonizavimu jausmų per meną, gausiais veiksmais į kurybą suvestai ir galop siekimas į Dievą per moralę ir religiją."

Si graži harmonija šiandieną yra sunaikinta moderniško barbarizmo nešėjo etatizmo. Jei šis etatizmas griauja ukišką gyvenimą, tuo labiau griauia dvasios pasaulio pagrindus ir užkerta bent kurią pažangą.

Šiandieninis žmogus surištas tik su butimi. Jis atpalaidojamas nuo ateities. Sintezis palaikojamas tarp esu ir busiu. Nors bažnyčios statomos šale pastatyti, bet jos apmirusios žmonių dvasios neatgaivina. Žmogus padaromas daiktų maštu. Antrame laipsnyje žmogus privalo įieškoti laimės moksle. Tai 18-to amžiaus filosofijos padarinys. Trečiame laipsnyje žmogus dvasia palaikojama moterijoje atmetant bent kurią metafiziką. Materialistinė filosofija atpalaidodama žmogų nuo "religinių prietarų", atpalaiduoja žmogų gyvuliškumui. Žmogui, kaip ir gyvuliui, reikalinga tik išmisti, palaikyti organizmą. Tokiam žmogui reikalinga tik materialinė pažanga, bet ne dvasinė. Tuo keliu einant žmogus yra rišamas su kitais žmonėmis tik tiek kiek reikalinga jo egzistencijai. Dvasiniai tokie žmonės palaikyti, kaip pajurio smiltys, kurios lengvai duodasi menkiausio vėjo pūstoms.

Bergsonas išeidamas materialistinių pagrindų prieina išvados kad materialistinis pasaulis ir pragmatizmas žmogaus negali patenkinti. Pagaliau jis stengiasi nuo materialistinės filosofijos kryptis ir eina prie viso pradžios ir šviesos. Bergsonas materialistiniame vandeniny nuklydusius stengiasi parodyti kelią. Jis artina prie krikščionybės dvasios, kuri vienintelė gali išgelbėti iš dabartinio skurdo ir sunykimo. Jei žuvis pradeda gesti nuo galvos tai nuo galvos reikia pradėti gydyti ir Europą, kuri kaip matome pergyvena tamsius dvasios sukrėtimo laikus.

Tokių tai laikotarpių, teisingai sako Thomas Mann, pasireiškia minties lėktumas, vulgarus rezonansas, nes gi negali pasireikšti nei mintis, nei dvasia. Be abejo, rašoma, kalbama, filosofuojama, bet tai nedaugiau kaip karikatūra. Jis rašo, kalba, nes jis turi teisę rašyti. Jis gali keikti demokratiją dėl to kad dėkui jai jis išmoko rašyti. Betgi, demokratija visai nekalta kad jo prigimtis yra menkysta, o jis pats tik geras žongleris. Daug laiko nepraėjus tokie "galvotojai" nori įiegti trumpu laiku savo mintis istorijoje įrašyti. Istorija to bus teverta. Ir išties tai Evangelijos biednųjų dvasios laikotarpis.

Toliau Thomas Mann kalbėdamas apie susidurimą moralinių skrupulų ir modernaus žmogaus sako: "Šio konflikto vaisiai yra visai aiškūs; bus karas, didžiulė katastrofa, civilizacijos palaidojimas. Aš esu įsitikinęs kad tai vienintelė galima paseka iš dabartinės filosofijos ir dabartinio žmogaus. Aš tikiu kad tai mano pareiga kalbėti apie jį ir apie gresiantį didžiulį pavojų... Kai civilizacija yra žaidžiama nereikia bijoti pirštus nusidėginti, kod dar galutinai nevēlu. Tokia baimė šiandieną yra nemaža.... Politika ir dvasia, politika ir civilizacija nebus atskirta."

Kalbant apie valstybę Jules Romain mąnys, valstybė tai sintezis kurios leidžia vystytis kulturai ir dvasiai. Mano supratimu, toliau tęsia Jules Romain, kiekvienos valstybės uždavinys ugdyti universalinį žmogų. Betgi, aš nesutinku ir prieštarauju dabartinei egocentrinei valstybei. Dabartinė valstybė stengiasi patinti į rankas visą akciją vykstančią joje. Iš tikrųjų valstybė turi būti mandatinė, kaip Tautų Sąjunga kolonijų atžvilgiu. Valstybė turi veikti savo mandatų, o ne savo naudei. Mandatinės valstybės uždavinys atvesti kolektyvą visuomenę į aukštesnį lygį kultūros ir civilizacijos. Toliau cituojama de Reynold, kad valstybė atsakinga prieš amžius besitęsiančią visuomenę, Dievą. Super nacionalinė valstybė to uždavinio atlikti negali. Toliau sako, giliausiu įsitikinimu super nacionalistinė valstybė turės

griuti. Ją nušluos anti-nacionalinio judėjimo banga sukuriant didžiausią katastrofą.

Tokios tai mintys piršosi į galvą kai kuriems asmenims kurie dalyvavo Tarptautinio Intelektualinio Bendradarbiavimo Instituto sukurtose diskusijose apie modernaus žmogaus formaciją, 1935 metų Balandžio mėnesio pradžioje.

Baigiant kalbėti apie dabartinį dvasios krizį ateina mintis kurią pareiškė Chateaubriand: "Minčių invazija sustabdo barbarų invaziją." O kasgi išdrys rizikuoti sau pirštus nusidėgindamas kovoti su moderniais dvasios barbarais, kurie kuria iš chaoso dar didesnę dvasios chaosą, kurie žudo laisvą mintį, žudo pažangos dvasią ir veda Europą prie apvertinto dvasios merdėjimo ir galutinės katastrofos?

III. VISUOMENĖS SANTVARKOS KRIZĖ

Paėmę A. Fischer dvasinio medalo pusę, ten rasime užrašytą: visuomenės santvarka. Jis visai neapsiriko visuomenės santvarką dėdamas kultūros arenos pagrindiniame kampe. Tat rodo amžių patyrimas ir dabartinis gyvenimas. Visuomenės santvarka prasiskverbia kiekviename kampe ir kuno kultūrinės pažangos skatinimo ir stabdžiu. Visuomeninės santvarkos idealas skatinti pavienę ar visuomeninę iniciativą, skatinti kurybą kiekviename krašte prisitaikant prie krašto reikalavimų. Visuomenės nariai turi pajusti savo tikroje tėvynėje esą ir naudodamiesi išnaudoti kurybinius galumus. Šie kurybiniai pajiegiukai tuomet tik gali pasireikšti statiškoj ar dinamiškoj formoj, iki maksimumo, kai į ratus nekaišiojama statinių, kai visuomeninė santvarka leidžia vystyti kurybai ne protekijų, o lenktyniavimo keliu.

Kiekvienas iš filosofų savaip istorijos uždavinius atvaizduoja. Gotthold Ephraim Lessing mano kad istorijos uždavinys žmogaus supratimą nušviesti, Goethe — entuziazmą sukelti, Herder ir Schiller — humanizmo raidą imatyti, Karl Marx ir Friederich Engels — materialistinė filosofija pagrįsti. Bet visa tai sudaro tik tam tikrus atitrauktus vaizdus. Istorija turėtų atvaizduoti žmogaus dvasinės ir materialinės kurybos sintezę. Be šio sintezio neįmanoma išlaikyti kultūrą, nei civilizaciją. Ne kas kitas kaip šio sintezio nebuvimas veda šiandieninę Europą prie didžiausio suirimo.

Kalvinizmo predestinacija veda į priklausomą, išanksto suvaržytą žmogų. Ši predestinacija žmogaus laisvę palaidoja, o iš jos išplaukia humanizmas išblyškęs ir vedamas į pražūtį. Calvin, Luther, Jansenistai ir sustingę Augustinai pripažįsta neapsakomą išmintį, nepaibiamą valią, gėrį ir pripažįsta apveidą, kuri vis žmonių viešpatauja. Betgi, šie nesugeba žmogų priartinti šioms atitrauktoms savyboms. Krikščionių bažnyčia vietoje eiti į žmones ir realiai risti žmones neapsakomu gerumu, ugdomas baimės kultas, kuris pasireiškia ne kontempliativame, bet ir paprastame gyvenime. Krikščionių bažnyčia neturi vyraujančios įtakos žmonių gyvenime ir nesuranda kelio jai įsteigti. Šalti bažnyčių ruimai nešildo krizių pergyvenančiųjų. Dvasiškijos laisvas gyvenimas, scientizmas ir dvasios reliativizmas veda prie to pat buržuaz tipo, kuris tik jaučia pareigą atlikti biurokratinį darbą, kaip atlieka savo techniškią darbą statius ar mėsiniųkas.

(Bus daugiau)

Karalienės Sabbos MIKALDOS PRANAŠYSTĖS

Idomios pranašystės senovės laikų Sabbos valstybės karalienės Mikaldos. Tų knygečių jau vėl galima gauti, ir visai pigiai. Su prisuntimu tik 30c. Galit prisijusti pašto ženkleliais. (Vietiniams po 25c.)

Reikalaukit "Dirvoje"

LIETUVOS ŽEMLAPIAI 30c

Šie Lietuvos žemlapiai yra labai aiškūs, nurodanti visus miestus, miestelius ir bažnytkaimius; kelius, upes ir ežerus; taip kad turėdami šį žemlapį galėsite puikiai apsipažinti su Lietuvos padėtimi: kurioje dalyje kas randasi, kur susieina rubėžiai kitų šalių, ir viską kitą reikalingo jame rasite.

Reikalaukit "Dirvoje"

Divorsas—trijų veiksmų komedija. Dalykas dedasi Klaipėdoje. Trečia komedija iš serijos Amerikiečių Lietuvių prietikių atsilankius Lietuvoje. (Tęsinys) 64 pusl. "Ekselencija" ir "Palangos Poniai". (Vaizda 8 vyrai, 6 moterys, keli vaikai)

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland, O.

Apie Lietuvį Kuris Prisikasė Aukso

Paprastas Darbininkas, iš Lietuvos Išėjęs Vargdieniais, Rado Savo Laimę Ten Kur Kiti Nemokėjo Jos Ižūrėti

Toronto, Kanados, dienraštis "The Toronto Daily Star", patalpino įdomų aprašymą apie Lietuvį, Tony Oklend (kurio Lietuviškos pavardės nepažįmi), sekančiai:

"Tony Oklend, Lietuvis Aukso Kasėjas, Niekad Nėjo Mokyklon. Apsigyveno Sulaukęs 50 Metų Amžiaus, Dideliame Dvare.

Atradimas Little Long Lac aukso kasyklos 1932 metais suteikė jam pinigų tiek kiek tik jis nori, ir viskas ko jis dabar nori turi: gerą laiką, greitą motorinį laivą ir didelį kudlotą St. Bernard šunį. Tony Oklend, nevedęs Lietuvis, dabar arti 50 metų amžiaus, papasakojo Star redakcijoje jog jis svarsto apie pirkimą Wilfred Cox dvaro čionai.

Jis šypsodamasis apipašakojė savo pasisekimą prie turtų, kurių jis atvyko į Kanadą įieškoti 1910 metais, po nuovargių kelionių Europoje.

"Aš niekad nelankiau mokyklos ir nemoku rašyt," sakė jis.

Jo pirmas darbas buvo gelžkelio sukykloje Jellicoe, bet jis to darbo nemėgo, nes buvo persunkus. "Mes dviese turėdavom apžiūrėti 18 inžinų. 1912 metais aš išvykau į Little Long Lac sritį gaudyti žvėrelių ir verstis jų kailiais. Ten per septynis metus žiemomis gaudžiau žvėrelius ir verčiau jų kailiais, o vasaromis bandžiau įieškoti aukso. Padariau geras pinigus iš kailių.

"Paskui 1913 metais aš toje srityje užtikau aukso", pasakojė jis. "Pardaviau tulus didelius gabalus Hudson Bay kompanijai už \$750. Nuo to pradėjau įieškoti aukso po visą Little Long Lac. Pradėjau rasti aukso plaudamas upelių akmenis ir daužydamas akmenius ir molį. Ten yra daug aukso. Geras vietas užtikęs aš pasižymėjau, bet neturėjau gana pinigų jas užrekoruoti."

Visą šį laiką jis gyveno tuose krumuose mediniame name lyje tik su savo šuniu.

"Paskiau aš nuvykau į Loon Ežerą ir nupirkau 40 akrų žemės įrengimui vasarinio rezorto vietas", apsakė jis, pažymėdamas, tačiau, kad ten jam nebuvo pasisekimo, nes keturi pastatai sudegė. "Tame nebuvo daug pinigų". Čia jis prabuvo dešimtis metų, bandydamas kasinėti aukšą. "Aš užtikau cino, zinko ir vario kasyklas, bet negalėjau jų parduoti, nebuvo rinkos. Gryžau atgal į Long Lac 1931 metais ir vėl ėmiausi aukso kasinėjimo. Bet vis neturėjau pinigų savo atrastas vietas užrekoruoti. Pavasarį 1932 metais aš, su savo draugu, vėl apėjom savo surastas vietas. Jų buvo 15, nekurios jų gana turtingos, kitos paprastos. Mes gavom abu po 25,000 dolarių už jas, ir 10 nuosimtį nuo pelno iš jų."

Tik du metai vėliau po tokios sutarties padarymo tepradėta tos kasyklos išdirbti ir auksas gaminti.

Aukso plytos, aiškino jis, paprasto didumo esti apie 35 iki 36 svary. Sekančias dvi vasaras jis dirbo tai kompanijai, sužiūrėdamas jos nuosavybes ir tyrinėdamas daugiau aukso sluogsnių. Jis sako užmėgė suvirš dešimties mylių plotą toje Little Long Lac srityje.

Vaikščiojo po aukšą "Aukso ten yra daug, bet reikia žinot kaip jį rasti. Aukšas tiesiog pats į mane atsimušė. Kiti įieškotojai vaikščiojo po jį ir nežinojo kad ten yra aukso. Jie skaldė uolas o patyrinėjimo jų ir numetė aukšą į ežerą. Vienas senas aukso įieškotojas pasakė man kaip

auksą surasti ir kaip jį pažinti.

"Šią vasarą aš vyksiu į tą sritį įieškoti daugiau aukso sau ir kompanijai", pasakojė Tony Oklend.

Jis taipgi papasakojė savo patyrimus su meškomis ir didžiaisiais briedžiais kuomet užsiėmė žvėrelių gaudymu. "Apie 1916 metus aš užmušiau seną mešką tik prieš saulėleidį. Tą naktį mieguį aš pasistaciau savo palapinę ir pasidėjau mešką viduje. Apie 2 val. nakties aš išbudau ir žiūriu per mane lipa du maži meškiukai norėdami rasti savo motiną. O kaip aš surikau! Vieną jų nušoviau, o kitas pabėgo."

Vilkų jis taipgi daug matė, bet niekad jie nebuvo jo užpuolę, sako jis.

Nusišovė sau pirštą

Ant jo kairės rankos nėra mažiuko piršto. "Ha," nusijuokė jis. "Aš jį pats nušoviau". Paaiškino kaip jis ėjo per krumus nešdamasis šautuvą, laikydamas už vamzdžio viršunės, mažiukas pirštas buvo ant skylės. Šakutė užkliuvo už gaiduko ir šautuvą iššovė. Jis išsyk nežinojo kad pirštas nušautas, ir ėjo toliau. Paskui pamatė kad jis tik kabo prisilaidamas odos dalele. Nebuvo kas daryti, išsiėmė peilį ir nupjovęs pirštą numetė. Paskui traukiniu nuvažiavo į Port Arthur, ten daktaras ranką aptaisė, ir kitą dieną grįžo dirbti.

Plačiai visur Keliavo

Tony Oklend pasipašakojė kaip iš Lietuvos jis pėkščias atkeliavo į Berlyną, paskui nuėjo į pajurį į Ameriką važiuoti. Na o pereitą žiemą jis važinėjo aukštoje kelyje.

"Aš praleidau tris mėnesius Floridoj ir paskui, su savo šoferiu, nuvažiavau į Meksiką." Žiemos laiką jis praleidinęs savo puošniame dvare, ir liuoslaikiu važinėsis motorine valtimi, nūpasokojo jis.

"Aš turiu 18-kos pėdų ilgio motorinę valtį kuri važiuoja tarp 50 ir 60 mylių į valandą, ir iškasinsiu kanalą nuo mano namų iki ežero tai valčiai plaukioti."

Jis paskyrė \$15,000 pataismui jo namų taip kaip jam patinka, ir namuose turi savo didįjį šunį jį saugoti. Apie vedības jis visai nesirupina.

"Aš turiu" gerus namus, gerą laivą, ir gyveniu su linksmai", užbaigė pasakoti tas tur-

tingas Lietuvis, apie kurį nekas ikšiol negirdėjo.

Tas aprašymas yra teisingas, ir kartu su aprašymu "The Star" talpino Oklendo fotografiją.

Isigykit Tuoj
VYTAUTO DIDŽIOJO
PAVEIKSLUS

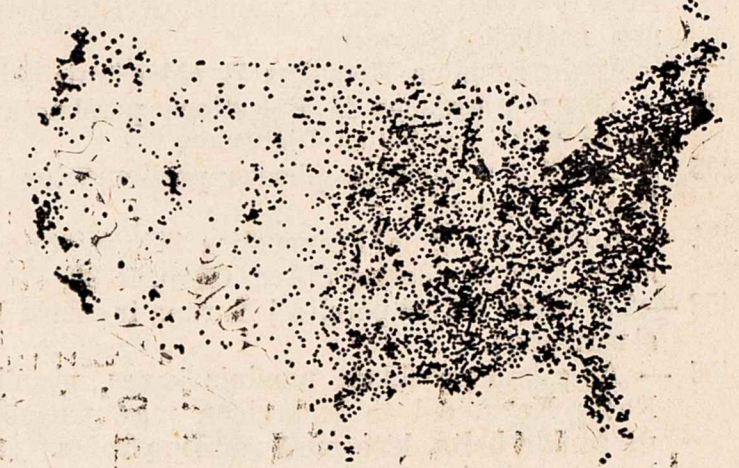

Kaina tik \$1.00 su prisuntimu.

REIKALAUKIT "DIRVOJE"
6820 Superior Ave.
Cleveland, O.

Ir jūsų giminės Lietuvoje ir kitur mėgs "Dirvą" — tik išrašykite ją jiems: \$3 metams

Lucky Strike Uždeda Miestus Ant Žemėlapių

ČIA parodyta žemėlapių keistenybė. Nors figūroje tūkai atspausdinti be jokio pirmynkščio žemėlapiu braizinio, jie sudaro beveik teisingą Jungtinių Valstijų žemėlapi. Kiekvienas tūkai atstovauja miestą, kur žmonės dainų "Sweepstakes" yra laimėję dovanų. "Sweepstakes" yra daroma kas savaitę podraug su jūsų "Hit Parade", susidedančio iš penkiolikos populiariausių šalies dainų, perstatomų Lucky Strike cigarečių išdirbėjų per du radio tinklus — National Broadcasting Company trečiadienio, ir Columbia Broadcasting System šeštadienio vakarais.

Dainų "Sweepstakes" tapo šalies naujausia pramoga, kur kas savaitę gaunama milijonai įstojimo blankų.

Istojančiųjų randasi iš kiekvienos valstijos šioje šalyje.

Nekurie tūkai atstovauja šimtus laimėtojų, kadangi nuo lošimo pradžios gegužės mėnesi, daugiau, kaip 1,300,000 dovanų buvo išdalyta vyrams ir moterims užtikamai laimėję dovanų. "Sweepstakes" yra gabiems išvardinti tris populiariausias savaitės melodijas. Laimėtojai gauna Lucky Strike cigarečių, lengvą užsirikumą iš turtingo, brandaus kuno tabako.

Žemėlapis suteikia tikrą praplitusio visuomenės idomavimosi šių dienų muzika įrodymą, ir lošimo sekmingumas parodo, jog žmonės žino, kas reikalinga, kad padarius dainas populiariomis, ir kas reikalinga, kad padarius cigarečių geru.

Pasitikekit žmogum Kuris Pasitikėjo Jumis

BALSUOKIT VEL už

MARTIN L.

DAVEY
GOVERNOR

Štai ką jisai žadėjo — štai ką jis ir išpildė:

EKONOMIJA—Suvedė Biudžetą be naujų taksų;

SUTVARKĖ MOKYKLŲ REIKALUS;

PASKUBINO PAGALBĄ SUŽEISTIEMS DARBININKAMS;

SAUGESNIUS IR GERESNIUS KELIUS;

SUTVIRTINO BANKUS IR TAUPYMO IR PASKOLOS ĮSTAIGAS;

SOCIALĖ APDRAUDA —

Pensijos seneliams pakelta po \$10 į mėnesį;

PRAPLETĖ SPORTININKAMS TEISES;

GERAI SUKONTROLIAVO GERIMUS—

Kas mėnesį ineinanti \$1,000,000 pinigai iš degtinės biznio eina į senelių pensijos fondą;

APDRAUDOS APSAUGA;

SUTEIKĖ PAGALBĄ UKININKAMS.

Martin L. Davey

Paitikēkit jo Darbštumui

RINKIT GOVERNOR MARTIN L. DAVEY

EIKIT BALSUOTI ANTRADIENĮ, LAPKRIČIO-NOV. 3-čią IR PADEKIT SAVO KRYŽIUKĄ (X) PO GAIDŽIO ŽENKLU

Šitai padarydami jūs užtikrinsite išrinkimą ne tik Gubernatoriaus Martin L. Davey, bet jūsų balsas bus atiduotas už Prezidentą Roosevelt ir visą Demokratų Nacionalį, Kongresinį, Valstijinį ir Apskrities Tikiatą.

Democratic State Campaign Committee
Francis W. Poulson, Chairman

Kas Atsitiko Praeityje

Metai prieš Kristaus laikus:

- 1183 metais — Graikai užėmė Trojos miestą.
1082 — Didžiųjų Piramidų statymo laikotarpis.
753 — Įsteigimas Romos miesto.
588 — Assyrių karalius Nebuchadnezzaras užėmė Jeruzalę.
480 — Assyrių karalius Kserksas nugalė Graikus prie Themopylos.
55 — Romos imperatorius Cezaris užkariauja Britaniją.
4 — nustatyti Kristaus gimimo metai.

Metai po Kristaus:

- 29 — Kristaus nukryžiuojimas.
70 — Romos imperatorius Titus sunaikina Jeruzalę.
313 — Konstantinas, Byzantijos imperatorius, priima krikščionybę.
410 — Romėnai apleidžia Britaniją.
827 — Anglų žemėse Egbertas pasiskelbia pirmutinis karalius.
1066 — Didelis mušis Anglų su Vikingais prie Hastings, Anglai nugalėti, Vikingai užima jų kraštą.
1096 — pradžia Kryžievių karų. Europos valdovai ir riteriai eina į Palestiną vaduoti Kristaus grabą nuo netikėlių Saracenų.
1172 — Anglų karalius Henrikas II užkariauja Airiją.
1206 — Teutonų ordenas iš Palestinos persimeta kariauti prieš netikėlius Lietuvius.
1265 — Anglijoje įsteigtas pirmas parlamentas arba žmonių atstovybė.
1431 — Anglai sudegina Prancūzijos išliuosuotoją Orleano Mergele, Jaoną d'Arc, Gegužės 30.
1453 — Turkai iš Azijos pereita į Europą ir užima Konstantinopolį.
1455 — Anglijoje prasideda naminis karas, pramintas Rožių Karu, dėl to kad viena pusė paėmė sau už ženklą baltą, kita pusė raudoną rožes. Šis jų karas pasibaigė 1486 metais.
1462 — Bibliją pirmą kartą išspausdinta Metz mieste.
1471 — Caxton pradėjo naudoti spausdinamą mašiną.
1517 — Vokietijoje prasidėjo tikišinė Reformacija.
1519 — Ispanas vadas Cortez pradėjo Meksikos užkariavimą.

- 1535 — Išspausdinta pirmutinė Angliška bibliją.
1539 — Uždarama vienuolynai Anglijoje, po karaliaus Henriko VIII skilimo su Roma. Karalius supyko ant popiežiaus už nedavimą jam atsiskyrimo nuo jo žmonos.
1572 — Šv. Baltramiejaus naktis — skerdimas Prancūzijos privisusių Huguenotų, kurie buvo atsiskyrę nuo Romos tikybos. Skerdynė Rugs. 24 naktį.
1565 — Ispanai apsigyvena Šv. Augustino miestelyje, Floridoje.
1603 — Škotija susivienija su Anglija.
1609 — Baltieji tyrinėja Hudson upę, prie kurios dabar stovi New Yorkas.
1616 — Balandžio 23 mirė garsus Anglų rašytojas ir dramaturgas William Shakespeare.
1618 — Vokietijoje prasideda Trisdešimties Metų Karas.
1620 — atvyksta pirmutiniai ateiviai apsigyventi dabartinėje Mass. valstijoje. Jie išlipa ties Plymouth uola, atplaukę laivu "Mayflower". Nuo šių ateivių dabartiniai "100-procentiniai" Amerikonai priveda savo kilmę.
1623 — Europos ateiviai apsigyvena Manhattan saloje, kur dabar stovi New Yorko miestas.
1634 — Maryland valstijoje apsigyvena ateiviai Romos katalikai.
1636 — Roger Williams apgyvendina savo žmones Rhode Island valstijoje.
1664 — Holandiečiai išvejami iš New Yorko ir užvaldo Anglai.
1682 — William Penn apgyvena Pensylvaniją.
1690 — Bostone pradeda leisti pirmutinis Amerikoje laikraštis.
1704 — Anglai užima Gibraltarą, kur nuo to laiko įsirengė gamtišką tvirtovę prie Viduržemio jūros.
1756 — Juodoji Skyklė, Kalkuttos kalėjime, Indijoje, Indų rajah užtroškino apie 120 Anglų, kuriuos Clive naudojo užkariavimui Indijos. Sekančiais metais Anglai užkariavo Indiją.

- 1759 — Anglai nugalė Prancūzus ir užvaldo Kanadą.
1773 — Škotas James Watt išrado garinį inžiną.
1773 — Bostono gyventojai, persirengę Indijonais, sunaikino Anglų laivą, kuriuo buvo atvežta aptak-suota arbata Amerikos kolonistams.
1775 — Dideli Amerikos kolonistų mušiai prieš Anglijos kariūmenę ties Bunker Hill ir Lexington, Mass. valstijoje. Anglai nugalėti.
1776 — Amerikos kolonistai nugalė Anglijos kariūmenę, po vadovystės Jurgio Washingtono, ir Liepos 4 d. Philadelphiajį paskelbia nepriklausomybę.
1788 — Pirmi baltieji žmonės apsigyvena Australijoje.
1789 — Liepos 14 d. prasidėjo Prancūzijos komunistinė revoliucija.
1789 — Jurgis Washington išrenkamas Amerikos valstijų prezidentu. Tada dar tik 13 valstijų buvo baltais žmonėmis apgyventos ir priklausė Anglijai.
1793 — Revoliucionieriai Paryžiuje nukerta galvą karaliui Liudvikui XVI, Sausio 21.
1797 — Jenner išrado čiepijimą nuo raupų.
1798 — Airių sukilimas prieš Anglus.
1799 — Paryžiaus revoliucionieriai apšaukia jauną karininką Napoleoną Bonaparte pirmuoju Konsulu revoliucijos vadovybėje, Lapkričio 10.
1801 — Airijos Unija su Britanija, Sausio 1.
1803 — Amerikos jauna respublika nuperka nuo Prancūzų Louisiana valstiją ir padidina savo ribas.
1804 — Napoleonas Bonaparte, pasinaudodamas savo vieta, pastumia visas revoliucijas ir jų vadus į šalį ir pats apšaukia Prancūzijos imperatorium.
1812 — Antras Amerikos karas su Anglija.
1812 — Napoleonas keliauja užkariaut Maskvą.
1813 — Komandierius Perry Amerikos valstijų vadas, nugalė Anglus Erie Ežere, Rugs. 10.
1814 — Išrandama moderniška spausdinama mašina.
1815 — Mušis prie Waterloo, Birželio 18, kur Napoleonas sumušamas.
1918 — Pirmas garu varomas laivas perplaukia Atlantiką. Pradžią moderniško keliavimo juromis.

K A S P L A T I N A "D I R V A" — T A S P L A T I N A A P Š V I E T Ą

AR PAŽYSTAT PULIARIŠKAS DAINAS?

Ar galit išvardinti tris populiariausias Suv. Valstijose sulyg ju populiariausios šios savaitės dainas? Jei taip, jus galit laimėti sau Lucky Strike cigaretę.

Kas savaitę Lucky Strike išdirbėjai turi dainų "lenktynes" podraug su "Hit Parade", sudėdiančia iš penkiolikio mėgiamiausių šalies melodijų. Šiose "Lenktynėse" (Sweepstakes) suaugusieji turi progą parodyti savo gabumą išrinkti tris labiausias mėgiamas

NAUJOJ VIETOJ

J. Mauritis atsidarė aline naujoje vietoje — 1115 East 79th Street

Kviečia savo visus draugus ir tos kaimynystės Lietuvius atsilankyti. Užlaiko gerą alų, skanų vyną, visokių užkandžių. (43)

Puošnus Rubai

Vestuvėms ir pokiliams Dress Suitai ir Tuxedo už labai mažas kainas išnuomuojami šioje įstaigoje. Turim didžiausią pasirinkimą tuxedos, dress suits ir cut-aways. (50)

Dress Suit Rental Co.
235 THE OLD ARCADE
(elevatorių 1-2-ą aukštą)
G. H. Schwabe, Mgr.

VISOKIOS

APDRAUDOS-INSURANCE reikalais kreipkitės pas mane Gyvyties apdraudai (Life Ins.) patefonuokite dėl paaiškinimų. Apdraudžiu namus nuo ugnies, tornados, taipgi namų baldus ir automobilius; prie to apdraudžiu nuo sudegimų ir parupiniu kitokia apdraudą. Jeigu baigiasi jūsų apdrauda ant namo ar kitko, duokit man ją atnaujinti.

C. F. Petraitis
6702 SUPERIOR (viršuje)
Telef. HEnd. 5699

A. WIRBICKAS

užlaiko gražią užėigą

ALINE IR VALGYKLA

Penktadienio vakarais skani žuvies vakarienė.

17320 St. Clair Avenue Kampas E. 174th St.

NEW BRITAIN, Conn.

VVS. PRAKALBOS

Rugsėjo 27 d. vietos VVS. skyrius buvo suruošęs Vincui Uzdavininiui prakalbą. Prakalbos prasidėjo 2 val. po pietų. Pirmas kalbėjo legiono posto komandierius p. Vitukynas, kuris savo kalboje pabrėžė karių ir ginklo reikšmę Vilniaus vadavime. Po jo kalbos vyrų choras, p. Šalnierio vadamas, gražiai padainavo kelias karisk. daineles.

Antras kalbėjo žinomas Vilniaus patriotas V. M. Čekauskas iš Hartfordo, kuris papasakojo savo išpuolius iš kėlonės po Lenkiją ir Vilniaus kraštą, tvirtai pareikšdamas kad Vilnius tikrai bus išvadotas.

Trečias kalbėjo p. V. Uždavinys, gana ilgoje kalboje nupasakojo kovas del Vilniaus, Vilniečių vargus ir kančias, apie kurias kalbant ne vienas klausytojas verkė. V. Uždavinio kalba padarė gilaus įspūdžio.

Paskutinis kalbėjo pabėgęs iš Lenkų kalėjimo Vilnietis J. Valickas-Valej. Jis vaizdžiai pasakojo savo atsiminimus ir kančias, kurias pačiam teko pergyventi. Klausytojai tiesiog baisesi tomis torturomis kurias jaunam Valickui teko pakelti Suvalkuose, Varėnoje, Gardine ir kitur, kol pagaliau ištruko ir atbėgo Amerikon.

VVS. skyriaus sekretorė p. J. Janušonytė ir viešnia iš Hartford, Conn., M. Kiedžiūtė padėjo V. Uždavininiui padaryti rinkliavą, surinkta \$32.18.

Gražus ir ilgai užtrukęs Vilniaus pagrobimo paminėjimo choro dainomis ir Tautos Himnu. Pirmininkas P. Poškus dėkojo kalbėtojams, svečiams ir rėmėjams. Kažin Kas.

MARGUTIS

Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagaičio leidžiamą muzikos žurnalą. Eina du kartų į mėnesį. Kaina metams \$2.00. Prisiųskit 10c pašto ženklėliais, gausit vieną numerį pamatynui. Antraštas:

"MARGUTIS"

6812 So. Western Ave.
Chicago, Ill

PANAİKINKIT DVI-GUBĄ ATSAKOMYBĘ

Ohio valstijos sekretorius išleido pranešimą noredamas atkreipti piliiečių dėmesį į basavimus Lapkričio 3 dieną panaikinti dvigubos atsakomybės įstatymą, kuris verčia valstijos bankų akcininkus pasiimti ant savęs. Tos dvigubos atsakomybės panaikinimą užgyrė Valstijos seimas, ir jeigu bus padarytas tas žygis, bus galima pravalvinti kelias geresniam depozitų apsaugojimui, sako Theodore H. Tangeman, buvęs Ohio Valstijos Komercijos direktorius.

"Kadangi beveik 100 metų depozituotų pinigų Ohio valstijoje pilnai apdrausta, dvigubos atsakomybės sistema jau išėjo iš reikšmės", sako jis. "Valstijos rekordai taipgi parodo kad šiandien ta nuo seno palaikoma dviguba atsakomybė reikšė daugelyje atvejų tik trečią centų nuo dolario depozitarius, jei kurie bankai buvo netvarkingai vedami ir turėjo užsidaryti.

Nacionaliai bankai praneša kad Kongresas jau panaikino dvigubą atsakomybę nacionalių bankų akcininkams, ir tas įveina galėn nuo sekandio Liepos 1. Sulyg įstatymu reikalinga kad ir valstijose tas būtų panaikinta.

Kuomet dviguba atsakomybė bus panaikinta Ohio valstijos bankų akcininkams, valstijos bankų departamentas reikalaus kad bankai susitaugintų perversio arba rezervų fondą lygu jų kapitalui. Šitoks fondas aiškiu būdu tikriausia apsaugos depozitų pinigams.

Kitose valstijose jau panaikinta tas patvarkymas arba bus panaikintas šiais balsavimais.

ALHAMBRA

Alhambra Teatras randasi prie East 105th Street ir Euclid Avenue. Pradedant šia savaitę ir visą kitą savaitę ten bus rodoma puiki importuota film, "NINE DAYS A QUEEN". Rodymas prasideda nuo 11 ryto iki 11 val. re. Šis filmas nebus rodoma niekur kitur Clevelande kaip tik šiame teatre.

Visoje šalyje spauda ir kritikai puikiai atsiliepia apie šią filmą, kur tik gavo ją matyti. Štai maždaug kaip skamba kelias tu pareiškimų:

"Vienas geriausių paveikslų pagamintų bent kur. Ji matydama žmogus tiesiog susizavėję."

"Nuo 'Henry VIII', nieko taip vaizdaus, taip gyvo ir patraukiančio nebuvo."

"Dramatiškas triumfas. Paveikslas vertas pavadinti gražiausiu ir žavčiausiu."

Prie to Alhambra rodo visokių kitokių idomiu pajavairinimų.

J. A. URBONAS

"Dirvos" Agentas Daytone
534 Michigan Ave. Dayton, O.

Laikraščiai Remia Frank J. Lausche

Judge Frank J. Lausche

Visi trys vietos Amerikonieši dienraščiai užgria Miesto Teisėjo kandidatūrą į Common Pleas Teismą. Kaip tik Clevelando advokatų draugija nubalsavo remti Alvin J. Pearson, kuris dabar yra Common Pleas Teisėju, Clevelando laikraščiai išėjo už Lausche.

Cleveland Press sako, "Mes remsim Judge Frank J. Lausche prieš Alvin J. Pearse, nes mūsų nuomone Lausche stovi aukščiau tinkamumu tai vietai. Teisėjas Pearson pasidarė save netinkamu tolimesniam įslinkimui, užstodamas savo švogeri, C. Sterling Smith, bankrutijusio Standard Trust Co. vedėją. Kuomet bankas užsidarė, Teisėjas Pearson buvo tam bankui skolingas apie \$112,000, kurie pinigai buvo imti rėmimui Smith's reikalui. Ta skola dar vis neužmokėta."

Plain Dealer apie Teisėją Frank J. Lausche pasakė, "Reikšminga yra kad Cuyahoga advokatai balsavo daugiau negu septyni prieš vieną už Lausche, kas įrodo kad jeigu Pearson bus nugalėtas, kaip ir turi būti, Lausche turi geresnę progą laimėti negu Miller."

Teisėjas Frank J. Lausche yra iš ateivių, todėl svarbu kad Lietuviai, patys budami ateiviai, rentų žmogų kuris pažysta ateivių reikalus ir visada bus jiems pagalba ir užtarimas.

STONIS RESTAURANT

Didžiausia ir Gražiausia LIETUVISKA VALGYKLA

Duodame į stalą skaniausius valgius ir visokių legališkus GERIMUS.

6824 Superior Ave.

Teisėjas Ewing Gera Uzsitarnavęs

Tikėkit arba ne, štai yra teisėjo vieta šioje apskrityje kurioje ta vieta užimantieji nepralaimėjo bėgyje 133 metų.

Ši vieta yra tai konstitucija nustatyto termino kuria užima Common Pleas Teisėjas Harrison E. Ewing, vėl kandidatuojantis į tą vietą trečiam terminui.

Teisėjas Ewing yra tiesioginis įpėdinis pirmutinio common pleas teisėjo Cuyahoga Apskrityje sulyg valstijos konstitucija, kuri apribavo kiekvienam apskritiui turėti po vieną teisėją kurio terminas prasidedo Vasario 9, 1803 ir taip po šiai dienai. Visų kitų common pleas teisėjų terminai šioje apskrityje pasibaigia ir prasideda pradžioje Sausio.

Išskyrus atsitikimus kur toje vietoje teisėjai mirė, kiti visi nepralaimėjo rinkimų nei vienas kurie tik kandidavo į tą vietą sekantiems terminams.

Teisėjas Ewing buvo paskirtas į tą vietą 1925 metais per Gubernatorių Vic Donahay ir nuo to laiko vis laimi rinkimus. Pirm to jis per 25 metus praktikavo teises.

PALIKIT AGER TEISEJĄ ISRINKIT VĖL

Judge Harrison W.

Court of Common Pleas
Term February 9, 1937

Mūsų Common Pleas Court sutaupe visuomenei kelis šimtus tukstančių dolarių kas metai atsakančių ir ekonomišku operavimu. Jis stovi viršų tarp pirmųjų teisėjų Suv. Valstijose.

Teisėjas Ewing žymiai prisidėjo palaikyme to aukšto laipsnio ir ekonomijos kaip common pleas teisėjas per 11 metų.

"Dirvos" Agentas

JONAS ŽEMANTAUSKAS
NOTARAS
130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

Judge Frank J. Merrick Turi Gerą Rekordą

Judge Frank J. Merrick

Vienas iš tinkamiausių teisėjų užsitarnauja didžiausio balsų skaičiaus kaip atlyginimą už 20 metų ištikimą tarnavimą visuomenei. Teisėjas Frank J. Merrick prieš kelis metus buvo Clevelando Viešos Saugos Direktorius, dabar yra Teisėju Miesto Teisme. Jis kandiduoja į Common Pleas Teismą trumpam terminui. Merrick's visa karjera kaip advokato, per 20 metų atžymėta viešomenės tarnyba. Tik viena pertrauka buvo tai kuomet jis įstojo kariuomenėn laike didžiojo karo, per du metus tarnavo užjūryje, buvo du kartus sužeistas ir gavo garbės ženklus už narsumą mušio lauke.

Jo vardas yra plačiai žinomas Clevelande. Jis prasklubo savo sugebumu kuomet buvo Clevelando Saugos Direktorium; du kartus buvo Apskrities Prosekutoriaus padėjėju; per dvyliką metų tarnavo specialiu patarėju Clevelando Automobilistų Klubui ir turėjo kitas pažymias vietas.

Frank Merrick paeina iš Woodland-Buckeye Road miesto srities. Mokslo siekė uždarbiaudamas mėsos parduotuvėje Sename Markete prie Ontario ir E. 4th St. Kaip tiksliai išlikę advokato kvotumas 1916 m. jis tuoj pradėjo praktikuoti teises. Užėjus karui stoji į kariuomenę, o sugrįžęs vėl pradėjo praktikuoti teises. 1920 m. Apskrities Prosekutorius Roland A. Baskin, matydamas jo gabumus, paskyrė Merrick vienu iš savo padėjėjų.

Avalų Taisymas

Trys darbininkai dirba mano įstaigoje kadangi šios kaimynystės žmonės žino jog aš padarau atsakančią darbą avalinės taisyme. Jie vėl sugrįžta pas mane, nes aš duodu stiprią odą ir atsakančią darbą. (50)

Keller Shoe Repairing
7921 SUPERIOR AVE.

IŠ LIETUVOS

Poni Mitchell Kaune

Graziai Priimta

Kaunas. — Rugsėjo 26 d. i Kauną atvykusią Amerikietę ponį Ruth Crawford Mitchell, iš Pittsburgho, stotyje pasitiko su gelėmis ponios: Čaplkienė, Survilienė, Chicagietė B. Darlys-Drangelienė, mokytoja Glemžaitė, Amerikiečiai Lubinai, Adv. R. Skipitis, tenisistas Žukas, J. Vilkaitis ir daugelis kitų. Poni Mitchell buvo priimta stotyje, didžiajame svečių kambaryje, kurio skoningu tautiška stilijuje įrengimu viešnia nuosirdžiai gerėjosi.

Poni Mitchell yra Tautinių Kambarių Pittsburgho Universitete reikalų vedėja. Ji kambarių reikalais lankosi Europoje.

Rupinasi Lietuvos Elektrifikacija

Kaunas. — Ekonominiuose sluoksniuose gyvai diskutuojama Dr. D. Zauniaus kelionė į Švediją. Ji esanti surišta su visa eile ekonominių problemų, tarp kurių esąs ir Lietuvos elektrifikacijos klausimas. Dr. Zaunius teiravėsi apie paramą didžiulei hidroelektros stocijai statyti Lietuvoje.

"Sekm."

Susekta Policijanto Žudytojai

SUIMTAS POLICININKO KVALITOS ŽUDEIKA

Kaunas. — Balandžio 20 d. vakare Veliuonos valsčiuje, i Klapatinės mišką įvažiuojančius Veliuonos policijos nuvadus viršininką Baublį ir policininką Zenoną Kvalitą iš krūmų nežinomi piktadarijai paleido kelis šūvius. Policininkas Kvalita vietoje nušautas.

Dabar išaiškinta kad policininką Kvalitą nušovė Pranas Palubekis, iš Simkaičių val., Skerspilų k., veikdamas kartu su Stasiu Barčium, iš Vaičiūškių kaimo. Barčius suimtas ir pasodintas Kauno sūnių darbu kalėjime, o Palubekis tebesislapsto. Už jo sugavimą

paskirta 1,000 litų atlyginimo. Polic. Kvalita kilęs iš Vilkijos miestelio. Jis praėjusią žiemą buvo radęs Barčių gaminant naminę degtinę, už ką Vilkijos apeliinkės teismas jį buvo nubaudęs. "L.A."

Atidarėta Veterinarijos Akademija

Kaunas. — Rugsėjo 19 d. Vilijampolėje (Slabadoje) valstybinio veterinarijos instituto puikiuose naujuose rumuose žemės ūkio ministeris S. Putvinškis iškilmingai atidarė aukštąją veterinarijos mokslo įstaigą — veterinarijos akademiją.

Aukštoji Veterinarijos mokykla Lietuvoje steigama jau ne pirmą kartą.

Šiandien vėl atgaivinama aukštoji veterinarijos mokslo įstaiga, bet jau naujais pagrindais. Lietuvai kaip žemės ūkio kraštui, kur gyvulių ūkis sudaro tautos ūkio pagrindą ir teikia labai didelių perspektyvų atečiai, be abejo labai yra svarbu susirūpinti veterinarijos pagalbos geru sutvarkymu. Iki šiol tai buvo sunkiai įvykdoma dėl didelės veterinarijos gydytojų stokos. Neturint savo aukštosios veterinarijos mokyklos, teko veterinarijos mokslą studijuoti užsienyje, bet tai reikalavo iš išdo daug lėšų.

Prie veterinarijos akademijos bus gyvulių klinikos, kurios aptarnaus Kauną ir jo apeliinkę. Esant svarbiam reikalui, i klinikas galės būti atgabunami sergantys gyvuliai ir iš tolimesnių Lietuvos vietų.

Veterinarijos akademijoje yra 25 studentai: 16 tikrųjų ir 9 laisvi klausytojai. "L.A."

STATYS PROF. DUBENECKUI PAMINKLĄ

Kaune rengiamasi pastatyti atitinkamas paminklas ant kapo architekto Prof. Dubenecko. Paminklo komitetą sudaro Gen. Nagevičius, Prof. Songaila, Slapelis, skulptorius Zikaras ir Prof. Mockevičius.

Prof. Dubenecko projekto pavyzdžių padaryta Clevelando Lietuvių Kultūrinio Darželio planas.

ADV. BAGDŽIUNAS-BORDEN LIETUVOJ PAGERBTAS

Kaunas. — Rugsėjo 14 d. Saulių Sąjungos vadovs Pulk. Saladžius suruošė vakariene Amerikos Lietuvių veikėjui, Chicagiečiui Adv. Jonui Bagdžiuniui-Borden pagerbti. Šia proga svečias buvo suvestas su Lietuvos sporto įvairių šakų vadovais. Pulk. Saladžius priminė svečiui kad, brangiomis savanorių-kurėjų, šaulių ir partizanų gyvybių aukomis apgynus savo nepriklausomybę, dabar Lietuva itin rūpinasi išugdyti ne tik sveikos dvasios, bet ir sveiko, stipraus kūno savo jaunąją kartą, kad ji šimteriopai stipriau negu 1919—1920 metais galėtų saugoti ir ginti savo tautos laisvę ir valstybės nepriklausomybę.

Saulių Sąjungai atsiminti Pulk. Saladžius iškėlė Adv. J. Bagdžiuniui-Borden gražiai įrašytus Vado Putvinškio raštų du tomus.

Karštais Pulk. Saladžiaus žodžiais iki asarų sujudintas Adv. Bagdžiunas-Borden išsitraukė iš kišenės aptrintą lapelį ir pasisakė savo intymia paslaptį. Septynerių metų amžiaus išvežtas iš Lietuvos i Ameriką, 47 metus ten gyvenamas ir išelviuose savo tautiečiuose gaivindamas Lietuviškumą, nuolat su savim nešiodavosi tą lapelį — Prano Vaičiūčio eilėraštį, "Yra Šalis..."

ir kiekvieną sunkesnę gyvenimo valandą išsiėmęs kartodavo iš to lapelio poeto žodžius kad yra šalis kuri Lietuva vadinasi, — ir vėl tuojau pajautęs pakankamai stiprybės dirbti Lietuvai ir Lietuvų tautai. Laiminga dabartinė mūsų karta gali, anot Bagdžiuno-Borden, būti ne tik gyvendama savo tautos laisvę ir savos valstybės nepriklausomybę, bet ir vadovaujama Tautos Vado Artano Smetonos.

ADV. BAGDŽIUNAS-BORDEN TARP LIETUVOS TEISININKŲ

Rugsėjo 15 d. Apygardos Teismo Rumuose įvyko Lietuvos Advokatų Tarybos posėdis, i kurį buvo pakviestas ir Adv. Bagdžiunas-Borden. Tarybos posėdžio metu tarybos pirmininkas Prof. Leonas iškėlė Adv. Bagdžiuniui-Borden Lietuvos advokatų vardu adresą ir palinkėjo sveičiui laimingo darbo Lietuvybės ir teisingumo srityje. Be to, buvo nutarta ta proga sveičią apdovanoti Prof. K. Šalkauskio Lietuvos įstatymų rinkiniu — "Lietuvos Novelomis".

Adv. Borden-Bagdžiunas pasakė kalbą Amerikos Lietuvių Advokatų Draugijos vardu ir po kalbos iškėlė Lietuvos Advokatų Tarybai sidabrinį simbolinį teismų plaktuką su atitinkamu užrašu.

Po oficialaus advokatų tarybos posėdžio, advokatų tarybos nariai su svečiais nuvyko i Metropolį vakariene, kur juos pasitiko didelis būris advokatų. Vakariene proga pasakyta visa eilė kalbų ir linkėjimų.

Rugsėjo 11 d. Draugijos Užsienio Lietuviams Remti vadovybė, su pirmininku Adv. R. Škipiėliu priešakyje buvo surengus savo vakariene Adv. Bagdžiuniui-Borden pagerbti. "L.A."

Jau Išvežta 126,914

Tonų Gudų r

Kaunas. — Centralinio statistikos biuro duomenimis, šymet per pirmus aštuonis mėnesius įvairių grūdų iš Lietuvos išvežta 126,914 tonų už 13,891,800 litų. 1935 metais per tą patį laiką grūdų buvo išvežta 98,973 tonai už 13,890,200 litų, o 1934 m. — tik 6,523 tonai už 1,43,8700 litų.

"Dirva" dabar yra pigiausias darbininko liuoslaikio draugas, platinkit jį tarp savo draugų.

VIETINĖS ŽINIOS

KAUNAS PERKA WHITE AUTOBUSUS

Siose dienose Kauno miesto valdyba nupirko iš White Motor Co. du autobusus — vieną pilnai įrengtą, antrą tik apatines dalis, viršų patys įsirengs. Kaune neužilgo pradės švaisi tytis Clevelando išdirbystės dideli stiprus, naujausios mados autobusai, kurių padirbinimui pridėjo daug rankų i Clevelando Lietuviai, dirbanti White Motor Co.

MANO PASTARA

Poni Štaupienė, kuri vienur su kunigais dalyvauja, Clevelande pradžiugino bolševikus dalyvaudama jų surengtame kermošyje, užpildama vandens ant jų maluno. Ji raudonukams išrėžė spėčių pasipaskodama kad ji buvo Lietuvoje ir mačius kaip ten visi esą persekiojami, laisvės nesą. Ji apsilenkė su teisybe. Ji dabar Lietuvoje nebuvo ir ką sako to nematė. Ji buvo Lietuvoje nuvažiuavus 7 metai atgal, kai tik ką tautininkų valdžia buvo pradėjus tvarkyti, o ji drysta sakyti apie dabartinę Lietuvą. Komunistų laikraščiai nuodžiugo pasigėvę katalikę i savo gaują.

Keista kaip žmogus gali ant dviejų arklukų jodinėti: vienu dirba su katalikais ir su kunigais, o kitur eina bolševikams tarnauti, kurių tikslas yra katalikus ir kunigus skersti. Reporteris.

REMKITE SAVO MOKYKLAS

Mazai kas, kurie balsavo už įstatymą i Ohio valstijos konstituciją patvarkymo nustatantį taksų apribavimą iki 10 mills suprato kokios bus pasekmės. Viena pasekmė yra tai įvedimas sales taksų. Kita yra suvaržymas mokslo programų mokymams. Jeigu mokyklos būtų gailėjusios padėti dabai apribkiti mokesčius, su tuo nauju patvarkymu, būtų tiek to, bet dabar turėjo neapmokėti skoli.

Kadangi kitokių būdų neparūpinta padengti tas obligacijas, mokyklų Taryba buvo priversta mokslas prailginti. Rušiomia planas to reikalo sutvarkymui su visai mažu priedu taksu. Kadangi šių skolų atlyginimui reikalinga prastėsi taksų per keletą metų, tai planas reikalauja taksų mokojuo užgirti, šiais balsavimais, mažą priedą, iš vieno ir pusės mill tu skolų padengimui. Kas met per eilę metų ta taksų dalis bus mažinama. Savininkas kurio namas kaštuoja, paveldan, \$3,000, sekanciais 1937 metais mokėtu \$4.50 daugiau, 1938 — \$4.20, ir taip kasmet mažyn, iki tik 60c 1945 m., ir paskutini metų būtų tik trys centai. Vidutiniai ka met išeitų tik apie \$1.32.

Ta suma gal but maža ar perdidelė paskiram taksų mokojuo, bet ji reiškia skirtumą tarp parūpinimo atsakančio mokyklo juos vaikams ir jo visiško suvaržymo.

HIPPODROME

Jaunutė, graži ir visų mylima Shirley Temple, Amerikos žvaigždė No. 1, vėl pagamino naują filmą, "DIMPLES", kuri bus pradėta rodyti Hippodrome Theatre šeštadienį, Spalio 17.

Su ja vaidina vica eilė pažymių filmų asmenų. Veikalas pilnas juoko ir gaudumo, vaizduoja Shirley rolių mažos gatvės dainininkės su jos juokingu globėju, Frank Morgan.

Veikalas pradėdamas su Shirley linkmame mažų vaikų būryje darancia gatvėje vaidinimą ir šokius. Morgan prisistumia per būrį žiūretojų ir pradeda tiems vaikūčiams rinkti pinigų. Nuo to ir prasideda jo ir jo mažos mergaitės gyvenimas.

Morgan turi ypatingą paprotį imti sau viską ką jo piršta paliečia, kaip tai laikrodėlis, žiedus ir viską, bet už tai jis patenka i bėdą, ir tik Shirley savo gražia šypsa ir prašymu jį išgelbsti.

Prie "DIMPLES", Hippodrome turi dar parinktus vaizdus, muzikale komediją ir žinias.

Laisvamonių Mokykla Lietuvoje

Kaunas. — Kaip žinoma, jau prieš kiek laiko Dr. Jonas Šliupas stengėsi gauti leidimą steigti specialią mokyklą vaikams tų tėvų kurie neapraktikuoja jokios tikybės. Kiek teko girdėti, tokia mokykla bus leista nuo ateinančių mokslo metų pradžios. Ji veiks specialiu įstatymu ir speciale švietimo ministerijos nustatyto programą. Mokyklos direktorium minimas pats Dr. J. Šliupas. "Sekm."

ŽADA IŠLEISTI AUKSINES MONETAS

Kaunas. — Patyrėme kad ateinančių metų pradžioje Lietuvoje bus pradėtos kaldinti 10 litų sidabrinės ir 50 litų auksinės monetos. "Sekm."

GRYZO IŠ LIETUVOS

Siose dienose gryzo iš Lietuvos J. Beniulis su žmona. Jie išvažiuo anksti šią vasarą, per Švediją. Kelionę turėjo gerą, tik gyziant sako kelias dienas smarkiai laivas pasupo.

Lietuvoje apvažinėjo Kaipėdą, Seduvą, Radviliškį, Šiaulius, Rozalimą, Pakruojį, Lygumas ir kitur.

Pasakojo oras šią vasarą Lietuvoje buvo visai gražus. Beniuliai buvo Lietuvoj tuoj po karo, paskiau keli metai atgal važinėjo Lietuvoje viena p. Beniulienė, o šymet pavasarį pavažiavo vėl abudu.

Pradeidė keletą metų, sako, kad tik bus sveiki, ir vėl važiuos aplankyti savo tėvynę.

Kiek ankščiau sugrįžo Stel-las Ivinskaitė, Clevelande gimus ir augus Lietuvaite, kuri važiuavo viena ir pirmą kartą pamatė Lietuvą. Jai, kaip ir kitiems Amerikoje gimusiems, Lietuva patiko, ir ji turėjo labai gerą laiką. Lietuvą apvažinėjo plačiai, ne tik traukiniais, autobusais, bet ir oru.

Lietuvon važiuodama keliavo per Londoną, Stockholmą, grįžo per Berlyną, Paryžių. Tai-gai matė Europos gana plačiai.

Taip pat grįžo aplankius Lietuvą Pranė Mačienė-Šukytė, kuri yra Clevelande gimus, o Lietuvoje užaugus. Parvažiuo aplankyti savo tėvus, draugus ir pamatyti visą Lietuvą.

Visi šie paminėti ekskursantai važiuo per "Dirvos" agenturą.

DONALD F. LYBARGER KANDIDATUOJA

Cuyahoga apskrities rekordų vedėjas Donald F. Lybarger kandidatuoja i savo vietą kitam terminui. Jis toje vietoje iš tarnavo arti keturis metus. Jis yra advokatas, bal-ges Western Reserve Universiteto Teisių Mokykla.

LINKSMAS VAKARELIS

Naujos parapijos Sodaliets rengia linksma kortavimo vakarėlį pas Žitkevičius, 2105 St. Clair ave., šeštadienį, Spalio 17, nuo 8 vakare. Bus ir šekiai. Visas pelnas skiriama parapijai. Įžanga tik 20c.

Demokratai Smarkiai Dirba už Rooseveltą

Clevelando ir Cuyahoga apskrities Demokratai pasitiki kad šios srities piliečiai didumoje balsuos už Rooseveltą.

Spalio 5 d. miesto auditorijoje muzikalė salė buvo surengta milžiniškas Demokratų veikėjų mitingas. Padaryta įvairių padrasinančių pranešimų ir pasirušta laukti atsilankant Prezidento Roosevelto, kuris žada sustoti Clevelande Spaliu 16-ta.

Praeitą antradienį Cosmopolitan Lygos valdyba laikė susirinkimą ir pasitarimą su ateivių laikrastininkais, apkalbėjimui remimo kandidatų i įvairias vietas tų kurie yra iš ateivių ir geriausia supranta ateivių, savo tėvų ir giminių reikalus šioje šalyje gyvenančių.

SVEIKINAME!

Sekmadienį, Spaliu 18 d., Antanas Šimkunas, ilgametis tautininkas Clevelando Lietuvių darbuotojas mini 50 metų savo amžiaus sukaktuvį. Šimkunai dabar gyvena Bedford, O. Ta proga jų namuose rengiama vaisės. Abu op. Šimkunai yra nuolatiniai "Dirvos" skaitytojai ir visada buvo Lietuvių tautinių reikalų rėmėjai.

VAŽINĖJASI

Petronė Joniženė su savo motina Mārė Yesienė pirmadienį automobiliu išvažiuo savaitei laiko pasisvečiuoti New York'e.

Juozas A. Wykles išvažiuo i Washingtoną, paskyrimui i darbą laivų statyboje. Gavo darbą per civil service. Čia darbavosi su Demokratais.

PARODA UZSIDARĖ

Clevelando Didžiųjų Ežerų Paroda užsidarė pirmadienį, Spaliu 12 d. Sakoma ji vėl bus atidaryta kitą visą vasarą.

Paroda aplankė 3,979,229 žmonės užsimokėdami įžangą. Joje turėjo du namelius ir Lietuviai.

EVA'S Dry Cleaning

Senas Drapanas padarom kaip naujas, išvalom i sutaisom.

Vyriški Siutai ir Topcoats išvalyti, suprosyti už 85c. Moteriškos dresės — 95c.

EVA PETRAITIS

6702 Superior Ave. Telef. Henderson 5699

VYRAMS SIUTAI

Didžiausios vertybės kokias mes kada siulėm!

SUAUGUSIEMS ir VAIKINAMS

NAUJI RUDENINIAI

ir

ZIEMINIAI

\$18.50

Antros Kelinės

\$4.00

Sulyginkit mūsų Siutus su kitų ir patirsit kaip galima sutaupyti pinigų ir gaut gerą medegą

Krautuvės atdara kas va karas iki 8 valandos

THE KRAMER & REICH CO.

7002 Superior Ave. Kampas Giddings Rd.

50¢ COVERS IT by Telephone

50¢

150 MILES

Nusistebėsit kiek mylių galima pasiekti vakare ir Sekmadienį už mažiau nei dolari—per long distance.

Šios nupigintos kainos duoda tą galimybę maloniai pasikalbėti su giminėmis ir draugais gyvenančiais kituose miestuose už mažus kaštus.

Kur nors—gal dabar pat—tėvas ar

motina, brolis ar sesuo ilgisi išgirsti nuo jūsų. Kada kaštai tokie maži, kodėl neaplinkyti juos telefonu vakaro metu.

NAKTĮ ir SEKMADIE- NĮ NUPIGINTOS KAINOS

už 3-minutų stotis-i-stotį pasikalbėjimą per kitas long distance kaštuoja sekanciai:

200 MYLIU 60c
250 MYLIU 70c
300 MYLIU 80c

Kas Vakara po 7-tos Valandos ir Visą Dieną Sekmadienį

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

"DIRVA"—6820 Superior Avenue, ENd. 4486—Atdara vakarais

MIRIMAI

Šose dienos mirė Napoleonas Grizas. Palaidotas nežinomų vargšų kapinėse miesto kaštais. Velionis buvo ramus žmogus, tik pamiršo kad reikės mirti, netaupė gyvendamas ir į jokią apdraudą neprigulėjo. Reporteris.

PASAI DAR PRAILGINAMI

Clevelando gatvėkarių kompanija, po ilgų derybų su miesto taryba, sutiko pratęsti pasų sistemą iki Balandžio 1 d., 1937 metų. Pirmiau buvo sakytas kad šį savaitę bus pasukutinė pasams.

264 UZMUŠTA

Ohio valstijoje per pirmus šešis šių metų mėnesius traukiniais, trokiais ir busais užmušta 264 žmonės. Traukiniai užmušė daugiausia iš to skaičiaus — 228 asmenis.

PLAIN DEALER NAMAS

Dienraštis Plain Dealer stato didelį savo spaustuves namą prie Superior avenue ir E. 19 street. Ta vieta dabar užtvirta iš gatvės. Kitados tame dideliame plote lietuviai ir jų vaikai žaisdavo ir žolėje gulėdavo.

LANKĖSI BROWDER

Praeitą sekmadienį Clevelande kalbėjo komunistų kandidatas į prezidentus, Earl Browder. Jo paklausyti susirinko apie 5,000 žmonių.

Komunistai žino kad jie neišvengs savo prezidento, bet išnaudoja progą važinėti po visą šalį ir agituoti už komunistą. Komunistai juk nepažįsta jokių rinkimų, jie nori revoliucijų.

LANDON LANKĖSI

Pirmadienį Clevelande aplankė Republikonų kandidatas į prezidentus, Alfred M. Landon. Jo paklausyti į miesto auditoriją susigrūdė 17,000 žmonių. Landon smarkiai kritikavo Rooseveltą ir pats žadėjo įvesti geresnę tvarką ir duoti daugiau darbų, prasiūnanti "aikvojimą", ką Republikonų kandidatas primeta Demokratai Prezidentui Rooseveltui.

SFROGO STADIUM

Clevelando stadione antradienio pavakare iškito sprogimas, išvertė dalį pastato, nuostolių padarė už apie \$100,000. Vedama tyrinėjimai.

DEDA NAUJAS MAŠINAS

Fisher Body Co. paskyrė \$1,300,000 sudėjimui naujų mašinų savo dirbtuvėse Clevelande ir Norwood, Ohio. Pradės gaminti viršus naujiems 1937 metų modelių automobiliams.

NUZUDYTAS

Sekmadienio vakare išėjęs į krauvę, John Hess, 27 m., nuo 3127 W. 18th st., susitiko prie krautuvės nepažįstamą vyrą su šūviu į krūtį, susimušė, ir jie į nusovė. Jis buvo persiskyręs su žmona, paliko 5 metų dukterį.

ROCKEFELLERIŲ DOVANA BAŽNYČIAI

Tėvas ir sūnus Rockefelleriai padovanojo Euclid Avenue Baptistų bažnyčiai \$225,000, išgelbėjimui jos iš skolo. Senis Rockefeller kitados toje bažnyčioje pateriavo. Jų gyvenimas seniau buvo Clevelande.

A. & J. ČIAPAI

BLACK CAT NIGHT CLUB

6810 Superior Avenue

Užkviečia visus Jus į iškilmingą atidarymą

Atidarymas Antradienį, Spalių-Oct. 20

Nuo dabar šis Klubas bus naktinis, atdara iki vėlai turės DEGTINĘ ir visus kitus gėrimus

Taipgi čia bus nuolatos gera muzika šokiams.

SOKIAI PENKTADIENIO, ŠEŠTADIENIO IR SEKMADIENIO vakarais.

PASTABA: Ketvirtadienio vakarais šiame klube buna kortavimas su specialia svečiams dovana. Atsilankykite.

CLEVELANDO LIETUVIŲ DARŽELIO ATIDARYMO IŠKILMĖ

Darželiui Sudėta virš \$300.00

Šimtai Clevelando Lietuvių kurie netikėjo kad Lietuvių Darželis kada nors bus įrengtas ir kitiems ta sakė, persitikirino patys, o tūkstančiai kitų kurie tikėjo ir rėmė Darželį, susirinko sekmadienį pamatyti iškilmingo Lietuvių Kultūrinio Darželio atidarymo!

Ilgas, ilgas automobilijų paradas su šimtais Lietuvių, nuo "Dirvos" redakcijos ir Lietuvių salės, pasipuošę Lietuvos ir Amerikos vėliavėmis, įsidižiai važiuojo Superior gatve į Lietuvių Darželį. Parado priekakyje, dideliame automobilyje, važiuojo Dr. Mikas Bagdonas iš Washingtono, laikinai einas Lietuvos Ministerio pareigas. Su juo važiuojo Darželio valdybos nariai.

Atvažiuojant į Darželį, čia buvo susirinkusios tūkstantinės minios Lietuvių. Darželyje susirinko žmonės jau visa valandą anksčiau, apžiūrino Darželį, davė savo aukas Darželio kaštų padengimui. Visi gerėjosi, džiaugėsi — ir didžiavosi matydami kad Lietuvių Darželis savo gražumu pralenkia visų kitų tautų darželius.

Automobilių paradas į Darželį prasidėjo lygiai 3 valandą po pietų, ir už apie dešimties minučių pasiekė Darželį. Nuo Lietuvių centro Darželis yra tik keleto minučių automobilio važiuojimo.

Nors oras pasitaikė vėsus, ir tą patį rytą dar kiek linojo, po pietų laike parado ir programos Darželyje lietaus pavojaus nesimatė. Kartais saulė šyptelėjo pro debesų tarpą, šviesdama iš vakarų dangaus tiesiog į Dr. Basanavičiaus veidą — ir į veidus programos sildytojų, ir tada apačioje susidėjo žiūrėtojai dar žavėtinęsi matė Darželio vaizdą. Nors jau ruduo, bet Darželyje susodinta dikčiai krūmų kurie ir žiemą žaliuos, taigi Darželis išrodė gražus sekančią dieną po susodinimo jame medžių ir krūmų.

CEREMONIJOS

Dr. M. Bagdonui atvažiuojant tiesine į Darželį iš žemutinio bulvario, čia į pasitiko eilė mergaičių tautiškuose rūbuose, ir dvi mergaitės — Vilčinskaitė ir Miščikaitė — baltose suknelėse, kurių užduotis buvo nukirpti juostas įėjimui į Darželio vidurinę dalį. Iš antro automobilio išlipo keturių kitos tautiškaus rūbais pasipuošusios panelės, kurios turėjo du vaikus. Vienas nuo vietos Kultūros draugijos, antras nuo Darželio Sąjungos.

Dabar prasidėjo žygiavimas į Darželio centrą, prie Dr. Basanavičiaus paminklo ir Gedimino Stulpo. Priėjus laiptus, vienoje ir kitoje didžiosios centralinės platformos pusėje, dvi mažosios mergaitės nukirpo baltas juostas užtiesias per taką ir abiem pusėm į didžiąją Darželio centrą platformą suėjo iškilmių vykdytojai. Dr. Bagdonas padėjo prie Dr. Basanavičiaus stovėjęs vieną vaiką, antrą vaiką padėjo Clevelando Parko direktorius H. E. Varga.

Satrukta keliolika minučių fotoparafimui. N. A. Wilkelis ir Bill Baltrukonis darė judamus filmus.

Sekė programos: muzika, ir po to Darželio Sąjungos pirminkas Adv. P. V. Česnulis pradėjo ižanginę kalbą. Visi programos dalyviai — kalbėtojai ir muzikantai ir choras —

buvo susodinti toje Darželio centralinėje platformoje, kur yra dikčiai vietos ir iš kur labai patogiai matyti ir kalbėti į minią sėdinčią suoluose sustatytuose ant bulvario prie inėjusių musų Darželį.

Kalbas pasakė šie: Kun. V. G. Vilkutaitis, Pijus J. Žuris, K. S. Karpus, Darželio Sąjungos sekretorius, P. P. Muliolis, išdirinkas, Ona Mihelichienė, I vice pirminkė.

Šiame tarpe kalbėjo svečiai iš kitų kolonijų, May Spudytė iš Scranton, Pa., ir P. Pivaronas iš Pittsburgho.

Čia šv. Jurgio parapijos choras, vedamas V. Greičiaus, sugiedojo "Vilnius".

Po choro dainos, sekė kalba garbės svečio, Dr. Miko Bagdonas, kuris pirmiau kalbėjo Angliškai, paskui Lietuviškai.

Sekė Lietuvių ir Amerikos himnai, kuriuos sugiedojo choras su muzikos akompanimentu.

Clevelando mayoras, Harold H. Burton, kuris pradėjo ceremonijų nedalyvavo, atvyko laiku atsakyti į Dr. Bagdonos kalbą, kurią visą girdėjo.

Po šito, dar sekė kalbos — visų tautų Darželių Lygos pirminkas Chas. J. Wolfram kalbėjo ir perstatė kitų tautų darželių atstovus, po jo kalbėjo Jennie K. Zwick, Darželio Lygos sekretorė, Parkų direktorius Varga, Kun. Karužiškis, Jonas T. DeRichter, ir kuomet Dr. Bagdonas dedikavo paleistą į veikmę Birutos fontaną, sugiedota "America", ir tuo programos baigėsi.

Programai įpusėjus, iš kur tai atsirado puodas karštos arbatos su vynu, programos pildytojų sušildymui, nes vakarop oras tikrai buvo šaltes. Vėliau paaiškėjo kad tas gėras buvo atneštas iš namų p. Marijonos Brazauskienės, Darželio kaimynės, nuo 9200 Parkgate ave. Ačiū jai už tokį supirpatimą ir užuojautą!

Žmonės, nuo šalto oro išalę, didumoje išsiskirstė, bet kiti pasilikę Darželyje iki sutemai. Atidarymo iškilmės pasveikinimui prisiuntė SLA. Prezidentas Bagočius ir Centro Sekretorius Dr. M. J. Vinikas, Lietuvos Konsulas A. Kalvaitis iš Chicago, LRKSA. Prezidentas L. Šimutis, taipgi buvo sveikinimas nuo Katalikų Federacijos ir nuo S. V. Senatatoriaus Bulkeley.

Svečių iš kitų miestų į Darželio atidarymo iškilmes atvažiojo iš Pittsburgho, Detroito, Scranton, Daytono, Akrono ir be abejo buvo iš kitų miestų, tik nebuvo galima juos visus suskaičiuoti.

Aukų laike šių ceremonijų Darželio įrengimo kaštų padengimui sudėta virš \$300. Tikrai atsaitų dar nėra.

(Aukautojų vardai bus paskelbti kituose numeruose).

Iš Darželio, publikos dalis atvyko į Lietuvii salę ir liksminosi, apvaikščiodami savo Darželio "krikštynas".

(Daugiau apie Lietuvii Darželį telpa editoriale ant 4-to pusl.)

DR. BAGDONAS APLEIDO CLEVELANDĄ ANKSTI

Lietuvos atstovas Dr. Mikas Bagdonas į Darželio atidarymo iškilmes atvažiojo apie 9 val. sekmadienio rytą. Stotyje į pastikto burelis žmonių ir tuoj nulydėjo į Hollenden viešbutį.

Iš viešbučio nuvežė į Lietuvii Darželį, kad pirm laiku susipažintų su tuo mūsų dideliu pošniu tautiniu paminklu.

Ta proga Dr. Bagdonas apžiūrėjo ir kitų tautų darželius. 12 valanda dienos, viešbutyje susirinko apie trys dešimtys vietos Lietuvių ir svečių iš kitų miestų, Dr. Bagdonas pagerbimo pietums.

Po pietų, Dr. Bagdonas, lydimas Darželio valdybos, pribuvo prie Lietuvii salės parodų į Darželį.

Iš Darželio, programa užbaigus, svečiai buvo pakviestas pas pp. Karpus, kur užsiskandė ir susiūšė, ir tuoj išsirengė atrai į stotį ir apleido Clevelandą.

Clevelando Parodos vadovybė buvo kvietusi svečią apžiūrėti parodą nuo 7:30 vakare, bet tam jau nebuvo laiko, ka-

Editor—Peter Skukas

Phone: ENdicott 4486

6820 Superior Ave. Cleveland, O.

A K R O N

Knowsy Knoos

BY SUPER SNOOPER

I guess it's in my blood, for there has been many a time that I've thought to myself that its high time that the Knowsey Knoos be no more. And yet the urge to keep going on always seems to haunt me. However, lately, the desire to continue has become more than just a feeling, in fact, it has become a necessity.

It seems that due to the fact that the Akron Lithuanian Social Club is somewhat dispersed, many have assumed the idea that there is nothing going on in Akron and therefore there isn't any material for the SSS. Well my dear readers that is most incorrect. There is plenty going on, regularly. The only reason that you haven't heard much about it is because there hasn't been any Knowsey Knoos. I will admit that the ALSC, as a whole, has become somewhat dormant. But nevertheless the small groups into which it has broken up have been going places and have been doing things, — places where they had never been before and things they had never even dreamt of ever doing. And even though I am not capable to take in all these activities my many faithful spies are still giving me the low down.

Just last Saturday night, I personally dropped in at the home of Mr. and Mrs. Pat Roman, only to find a group of some fifteen or twenty ALSCers assembled in a little social gathering. Many were playing cards, others buncu, a few dancing, while some were just sitting around having a good time. And was I surprised to find in the group three young gents, Johnny, Tony, and Joe, from that big city of Cleveland. At first I thought they were sober, but when they began to tell me how they came down in an airplane and landed in the back yard, I began to have my suspicions. Later I learned they even had to spend the night in Akron.

Glancing over to the next table I noticed Slim's girl friend, Marie, sporting a ring on that certain finger of the left hand. Yep, it looks like Slim has finally found the real McCoy.

Seated on one side of the davenport I spotted Irene, Chickie's girl friend, completely absorbed in a little book entitled, "The Care of Children — Little Ones". Seated on the other side of the davenport I noticed Mrs. Stan Alekna completely absorbed in a big game of pinocle. Somehow it seemed to me that maybe she should have been absorbed in that little book instead.

Oh yes! Bill Darulis was there too, and did I keep my eye on him. You may or may not know, but I've heard that the other night he got so... well I ain't sayin' anymore, 'cause I only heard. But nevertheless I did see him sip down two glasses of cider, so that I'm inclined to have a little faith in what I heard.

About this time the Pinch-hitter, Akron's pany-waisted orange drinker, sauntered in. But he didn't care to play cards much. All he did was take Bertha Garionas into the kitchen and dance with her I guess. But wait a minute. There wasn't any music in there. Say what the heck did they do in there? Boy did I pass up something.

In one corner of the dining room I saw Pete Hollish leaning up against the table and sweating to beat the band. I thought that maybe the guy was going to pass out. But heck, when I got to his side I found out that him and Whitey were shaking dice and he was already a nickle in the whole.

Well I guess I better scram before someone throws something at me. Anyway, I've got to get to bed early and get my sleep 'cause I'm going to, Cleveland Sunday, to see what I can see.

dangi Dr. Bagdonas negalėjo Clevelande ilgiau užtrukti ir skubino grįžti į Washingtoną. Dr. Bagdonas automobilį ir paskiau Lietuvii parada vedė Clevelando policijos motorcikliniai policijantai. Rep.

Už \$3 metuose pralinksminsit visą kaimą — išrašykite "Dirvą" saviškiams į Lietuvą.

Youth's Forum

The Lithuanian Cultural Garden Opening

PENNED BY "EM"

(K. J. M.S. SECRETARY)

"No double parking there buddy" is what the policemen were yelling to drivers who tried to form another line of cars next to the ones that were colorfully decorated with yellow, green, and red ribbons. Flags of Lithuania and America gayly waved from the radiator tops as the wind did blow. Horns were blaring and people were hurrying to the cars to join the parade to Rockefeller Park.

The day was cold and partly cloudy, but this didn't stop the people who had no cars. They came came by street cars, busses, taxis, etc. An immense crowd of men, women, and children gathered to see this long awaited for occasion. Subjects about the garden have been on the lips of every true Lithuanian for several years, and I could just see the happy looks on their faces, Sunday, as great men praised and admired their garden. Incidentally, the Lithuanian Garden is the first cultural garden to be completed under the W. P. A. Project.

THE SPEAKERS —

Mr. P. V. Chesnul had the honor and pleasure of introducing the speakers who labored industriously to make the garden dedication an unforgettable event to all attendants.

Mayor Harold H. Burton gave a short speech on behalf of the city. The other two speakers holding government positions were, the John T. DeRichter and H. E. Varga.

His Excellency, Dr. Mikas Bagdonas was the most important of all the speakers. He too, like several other Lithuanian speakers had his speech in English and Lithuanian. The Lithuanians are proud that so great a celebrity took part in the dedication ceremonies. Never will the recollection of this happy day leave them and never will the picture of this dignified and aristocratic gentleman, standing on the speakers platform leave them.

All that can be said is that ALL Lithuanians showed great patriotism, loyalty and generosity, and they ALL helped to make the most beautiful garden in Cleveland.

Regardless of weather, time, etc. the younger generation was well represented. Helen Lupinas, smart gal, wore her winter coat while I nearly froze to pieces. My pal and nurse friend, Birdie Banalis got a nice red nose, but hers wasn't the only red one either.

Mildred Vicunas must have eaten a good amount of some heat-giving food before coming to the garden; as I asked her if she was cold and she replied, "No, are you?" And there I was, my hands in my pockets, my summer coat wrapped around me twice, and my hat pulled over my eyes almost.

Marie Saukevičius was protected from the wind by her baby sister whom she was carrying around.

ON THE SIDE —

Brothers marry sisters, but not at the same time. Mr. William Halaburda is about to marry his sister-in-law's sister, Josephine Crugas, this Saturday, Oct. 17. May the happiness of married bliss be theirs forever.

I tried so hard to make up some kind of a poem but I guess my brain froze, (don't ask which one).

Wonder what happened to the lolling — loafing — loving boss of mine? Couldn't find hide nor hair of 'im, and he has plenty hair to be found by, I'll say. I suppose he had a big engagement (I mean the night before). So till we meet again, Adios.

PARDAVIMUI NAMAI

2 šeimų, po 5 kambarius, fornasai, maudynės, garadžiai, didelis lotas. Kaina \$6,000. Reikia įmokėti \$1,800. Rndasi ant Addison rd.

2 šeimų po 6 kam., maudynės, furnasai. Ant Melrose ave. Kaina \$5,500.

1 šeimos, 7 kamb., fornasas, maudynė, garadžius. \$1,500.

2 šeimų, po 4 kamb., maudynės, fornasai, garadžius, — kaina \$4,000; įmokėti \$500. Išsimokėjimas lengvomis išlygomis. Kreipkitės dabar.

P. P. MULIOLIS
6606 Superior Ave.

AMONGST OUR LITHUANIANS

FRIDAY FISH FRYS

The Lithuanian Hall, 6835 Superior Ave., is a scene of much action these Friday nights at which time the Citizens Club holds its weekly fish-fry and bank-nite.

A large group of fine people, represented by the old and young, find much amusement in dancing and in meeting their friends over a shouper of two of Lubeck's golden water brimming over the top with fluffy down.

Besides delicious fish, prepared by masters of the Art, Mrs. W. Zidunas and Mrs. Akelis, their potatoe pancakes, with a dish of pure rich cream is most palatable, save those wishing to reduce their girth dimensions. Service by the young lassies Florence Zidunas and Julia Skarnulis, whose work is freely given for a good purpose. To Mr. Chester Zuris goes the credit for the Bank-nite innovation which today amounts to \$10.00.

HAS A LINE

Mr. Jim Garson, Cleveland Lithuanian, suddenly caught in the tide of a changing world and weighted by old age makes his comeback by selling miscellaneous articles via the door-step for the past ten years. This former New Yorker finds it interesting and profitable. Of two daughters, one is at the present time studying nursing at a Cincinnati school.

THEY STUDY NIGHTS

Miss Pauline Palub, 639 East 97th Street, a graduate of Notre Dame College, is now pursuing a business course at Spencerian School of Business.

Miss Pauline Maeyer, 13706 Benwood Avenue attends Spencerian School of Business. She is a graduate of John Adams High.

A former East Tech man, Mr. Walter Krause, 659 East 97th St., is furthering his training in Die Design and in general engineering.

Our editor, Peter Skukas, is now spending his free time dabbling with a law course at the John Marshall School of Law. He is a graduate of Case School of Applied Science, an engineering college in Cleveland.

ANGLIS

ŽIEMA yra laikas kurint anglį.

D A B A R yra laikas pirkti anglį.

Norėdami gauti geru anglių — pirkti nuo Komero — gausit gerą patarnavimą. Tik šaukit telefoną:

Garfield 2921

arba kreipkitės antrašiu

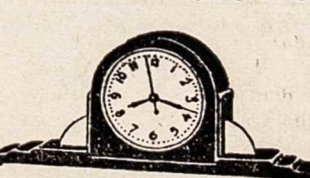
Komer Coal & Wood Co.
1201 EAST 80th ST.
(Lietuviai Pardavėjas)

GERAS KAMBARIS pavieniui

gerai užsilaikančiam vyrui, Lietuvii namuose. Kreiptis 7011 Superior ave.

I. SAMAS JEWELRY

6704 Superior Avenue

VISAIS TAIS REIKALAIS LIETUVIAI PRAŠOMI KREIPTIS SION KRAUTUVEN.

GERA ANGLIS

Jau dabar laikas pasirupint sau anglį žiemai — pas mus kainos prieinamos, anglis geriausia.

ARLINGTON ICE & FUEL CO.

16201 SARANAC ROAD
Glenville 5787 Cleveland, Ohio.

LITHUANIAN CULTURAL GARDEN DEDICATED

Last Sunday before a crowd of several thousand Lithuanians, the beautiful Lithuanian Cultural Garden was officially dedicated.

This cultural project was started about seven years ago and is but one of twenty or so gardens so built by the various nationalities in Cleveland. The Lithuanian Garden is appraised by all as being the finest of the entire group surpassing all by its unique architectural design. A slight decent gives advantage for the winding stairs on each side of the mid-platform leading up to the Biruta fountain on the Boulevard above.

Dr. Bagdonas, Charge d'affaires ad interim of Lithuania, presented the garden to the City of Cleveland, on whose behalf, Mayor Harold Burton accepted.

Addresses and remarks were in order being made by a number of distinguished people. Amongst them were P. V. Chesnul, President of the Lithuanian Cultural Garden League, Rev. V. G. Vilkutaitis, P. J. Zuris, K. S. Karpus, secretary of the League, P. P. Muliolis, its treasurer, Mrs. Anna G. Mihelich, first vice president, H. E. Varga, Rev. A. Karužiškis, John T. DeRichter and others.

Guest speakers were: Miss May Spudis of Scranton, Pa., Peter Pivaronas of Pittsburgh.

PARSIDUODA

ZODYNAS-DICTIONERY

LIETUVISKOS IR ANGLISKOS KALBŲ — Dviejos dalsės, abi dalsys vienoje knygoje, 1274 pusl. Tai yra Antano Lailo didysis žodynas, visai mažai vartotas, kaip naujas, brangialis viršelias, parduoda už pusę kainos, \$8.00. Dabar šis žodynas negalima gauti ir nauji kasto \$16. Kam reikalingas šis žodynas kreipkitės tuoj.

P. KELLY
1426 E. 45 St. Cleveland, O.

ISSIDUODA KAMBARIS

vienam vyrui, Lietuviiškoj šeimai, arti trijų karų linijų.
5903 Luther Avenue.

REIKALINGA MERGAITE

visoliam namų darbiui, yra 1 vaikas; reikalinga kad galėtų būti ir naktimis. Gera vieta. Kreipkitės tuoj: Phone FAir. 3493 M.

Skelbimai "Dirvoje"

Smulkus skelbimai "Dirvoje", kaip tai namų pardavimas, išnuomavimas, krautuvii išnuomavimas ar pardavimas, pajiekojimai, padėkos laiška, galima patalpinti šia kaina:

50c už vieną kartą
3 kartus už \$1.00

Priduokit gatavai parašę "Dirvos" Administracijai.

PUIKI PROGA

Parduodu 4 akry farnele su 5 kambarių nameliu; yra tvartas karvių laikymui. Gera proga mieste dirbančiam dirbti, o farmelėje su šeima gyventi. Randasi tarpe Clevelando ir Akrono, pusiaukeylyje, prie pat